

Agenda – Y Pwyllgor Cyllid

Lleoliad:	I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:
Ystafell Bwyllgora 3 – Senedd	Bethan Davies
Dyddiad: Dydd Iau, 1 Hydref 2015	Clerc y Pwyllgor
Amser: 09.00	0300 200 6565
	SeneddCyllid@Cynulliad.Cymru

1 Cyflwyniadau, ymddiheuriadau a dirprwyon

(09.00)

2 Papurau i'w nodi

(09.00)

(Tudalennau 1 – 3)

3 Y Bil Casglu a Rheoli Trethi (Cymru): Sesiwn dystiolaeth 2

(09.00 – 09.45)

(Tudalennau 4 – 7)

Eleanor Emberson, Prif Weithredwr, Revenue Scotland

Colin Miller, Arweinydd Tîm Bil Cyllid yr Alban a Phwerau Treth

Briff gan y Gwasanaeth Ymchwil

4 Y Bil Casglu a Rheoli Trethi (Cymru): Sesiwn dystiolaeth 3

(09.45 – 10.30)

(Tudalennau 8 – 17)

Geoff Yapp, Dirprwy Gyfarwyddwr, Treth Gorfforaeth, Rhyngwladol a Stamp,

Pennaeth Trethi Stamp, Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi

Doug Stoneham, Uwch Swyddog Polisi, Datganoli, Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi

Papur 1 – Ymateb Cyllid a Thollau Ei Mawrhydi i'r ymgynghoriad

Briff gan y Gwasanaeth Ymchwil

Egwyl

(10.30 – 10.45)

5 Y Bil Casglu a Rheoli Trethi (Cymru): Sesiwn dystiolaeth 4

(10.45 – 11.30)

(Tudalennau 18 – 23)

Isobel Moore, Pennaeth Busnes, Rheoliadau ac Economeg, Cyfoeth Naturiol Cymru
Rebecca Favager, Rheolwr Gwastraff ac Adnoddau, Cyfoeth Naturiol Cymru

Papur 2 – ymateb Cyfoeth Naturiol Cymru i'r ymgynghoriad

Briff gan y Gwasanaeth Ymchwil

6 Y Bil Casglu a Rheoli Trethi (Cymru): Sesiwn dystiolaeth 5

(11.30 – 12.30)

(Tudalennau 24 – 40)

John Cullinane, Cyfarwyddwr Polisi Treth, Sefydliad Siartredig Trethiant
Claire Thackaberry, Swyddog Technegol, y Grŵp Diwygio Treth Incymau Isel

Papur 3 – ymateb y Sefydliad Siartredig Trethiant i'r ymgynghoriad

Papur 4 – ymateb y Grŵp Diwygio Treth Incymau Isel i'r ymgynghoriad

Briff gan y Gwasanaeth Ymchwil

7 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer y busnes canlynol:

(12.30)

Eitem 8

8 Y Bil Casglu a Rheoli Trethi (Cymru): Trafod y dystiolaeth

(12.30 – 12.45)

Cinio

(12.45 – 13.30)

Cyhoeddus

9 Cyllideb Ddrafft Comisiwn y Cynulliad ar gyfer 2016–17: Sesiwn dystiolaeth 1

(13.30 – 14.30)

(Tudalennau 41 – 78)

David Melding AC, Comisiynydd y Cynulliad Dros Dro

Claire Clancy, Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad
Nicola Callow, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Ariannol

Papur 5 – Cyllideb ddrafft Comisiwn y Cynulliad ar gyfer 2016–17

Briff gan y Gwasanaeth Ymchwil

10 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer y busnes canlynol:

(14.30)

Eitemau 11, 12 a 13 o gyfarfod heddiw ac eitem 1 o'r cyfarfod ar 7 Hydref 2015.

11 Cyllideb Ddrafft Comisiwn y Cynulliad ar gyfer 2016–17: Trafod y dystiolaeth

(14.30 – 14.45)

12 Adroddiad Alldro Llywodraeth Cymru 2014–15

(14.45 – 14.55)

(Tudalennau 79 – 90)

Papur 6 – Llythyr at Gadeirydd y Pwyllgor Cyllid gan y Gweinidog Cyllid a Busnes y Llywodraeth

13 Cyllideb Ddrafft Llywodraeth Cymru 2016–17

(14.55 – 15.00)

(Tudalennau 91 – 94)

Papur 7 – Llythyr at Gadeirydd y Pwyllgor Cyllid gan y Gweinidog Cyllid a Busnes y Llywodraeth

Cofnodion cryno – Y Pwyllgor Cyllid

Lleoliad:

Gellir gwyllo'r cyfarfod ar [Senedd TV](#) yn:

Ystafell Bwyllgora 2 – y Senedd

<http://senedd.tv/cy/3225>

Dyddiad: Dydd Iau, 17 Medi 2015

Amser: 08.46 – 12.16

Yn bresennol

Categori	Enwau
Aelodau'r Cynulliad:	Jocelyn Davies AC (Cadeirydd) Peter Black AC Christine Chapman AC Mike Hedges AC Alun Ffred Jones AC Ann Jones AC Julie Morgan AC Nick Ramsay AC
Tystion:	Jane Hutt AC, Y Gweinidog Cyllid a Busnes y Llywodraeth Sean Bradley, Llywodraeth Cymru Richard Clarke, Llywodraeth Cymru Jeff Andrews, Cynghorydd Polisi Arbenigol, Llywodraeth Cymru David Phillips, Sefydliad Astudiaethau Cyllid
Staff y Pwyllgor:	Bethan Davies (Clerc) Leanne Hatcher (Ail Clerc)

	Tanwen Summers (Dirprwy Glerc)
	Richard Bettley (Ymchwilydd)
	Joanest Varney-Jackson (Cynghorydd Cyfreithiol)
	Lakshmi Narain
	Gerald Holtham

TRAWSGRIFIAD

Gweld [trawsgrifiad o'r cyfarfod](#).

1 Cyflwyniadau, ymddiheuriadau a dirprwyon

1.1 Croesawodd y Cadeirydd yr Aelodau i'r cyfarfod.

1.2 Ni chafwyd ymddiheuriadau.

1.3 Atgoffodd y Cadeirydd yr Aelodau fod dyletswydd arnynt i ddatgan buddiant, yn unol â Rheolau Sefydlog 2.6, 2.7 a 17.24.

2 Papurau i'w nodi

2.1 Cafodd y papurau eu nodi.

3 Bil Casglu a Rheoli Trethi (Cymru): Sesiwn dystiolaeth 1

3.1 Clywodd y Pwyllgor dystiolaeth gan y Gweinidog Cyllid a Busnes y Llywodraeth.

3.2 Cytunodd y Gweinidog i roi rhagor o wybodaeth i'r Pwyllgor.

4 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer y busnes canlynol:

4.1 Derbyniwyd y cynnig.

5 Bil Casglu a Rheoli Trethi (Cymru): Trafod y dystiolaeth

5.1 Trafododd y Pwyllgor y dystiolaeth a ddaeth i law.

6 Ariannu yn y Dyfodol: Sesiwn dystiolaeth 5

6.1 Clywodd y Pwyllgor dystiolaeth gan David Phillips, y Sefydliad Astudiaethau Cyllid.

7 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42 i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer y busnes canlynol:

7.1 Derbyniwyd y cynnig.

8 Ariannu yn y Dyfodol: Trafod y dystiolaeth

8.1 Trafododd y Pwyllgor y dystiolaeth a ddaeth i law.

9 Bil yr Amgylchedd (Cymru): Trafod yr adroddiad drafft

6.1 Cytunodd y Pwyllgor ar yr adroddiad drafft â rhai mân newidiadau.

10 Bil Drafft Cymru

10.1 Cytunodd y Pwyllgor i ailystyried ei ran yn y gwaith o graffu ar Fil drafft Cymru yn nes ymlaen.

11 Bil Iechyd y Cyhoedd (Cymru): Trafod yr adroddiad drafft

5.1 Cytunodd y Pwyllgor ar yr adroddiad drafft.

Eitem 3

Yn rhinwedd paragraff(au) vi o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

HMRC evidence to the Welsh Assembly Finance Committee – the Tax Collection and Management (Wales) Bill

Background

1. The Welsh Government has asked HMRC to administer their Land Transaction Tax (LTT) when this is introduced in place of Stamp Duty Land Tax (SDLT) in Wales in April 2018. HMRC has agreed to carry out this work and looks forward to working with the Welsh Government, the Welsh Revenue Authority (WRA) and the National Assembly for Wales in introducing the new tax.

HMRC's existing powers

2. HMRC was legally established by the Commissioners for Revenue and Customs Act 2005 (CRCA). This sets out the functions of the Commissioners and also legislates in a number of other areas, including HMRC's information powers.
3. Following the creation of HMRC, the Review of HMRC Powers, Deterrents and Safeguards was put in place – this ran from 2005 to 2012. This was a programme of consultation and legislative change to provide a modern framework of law and practice for tax administration. Its aim was to secure the benefits of the merger of HM Customs and Excise and the Inland Revenue by aligning powers, deterrents and safeguards across the taxes and duties administered by HMRC, where it made sense to do so. The resulting legislation spanned a number of Finance Acts, but the key provisions (including those not derived from the Review of Powers) are found in the following Acts:

- Tax returns, enquiries and assessments and Investigatory Powers (Parts 2-4 of the Taxes Management Act 1970 (TMA) and Part 6 of the Finance Act (FA) 2007. Further powers include information and inspection powers (Schedule 36 to FA 2008), data-gathering powers (Schedule 23 to FA 2011) and powers in relation to dishonest tax agents (Schedule 38 to FA 2012).

For Income Tax, the legislation contains a requirement for taxpayers to notify their chargeability to tax within six months of the end of the tax year and for certain taxpayers to submit returns. HMRC have a one year period from the date the return is received to commence an enquiry. This timeframe may be extended where the return is received after its due date, or is amended by the taxpayer.

HMRC has a duty to collect the correct amount of tax as required by statute, but can apply limited discretion, where this results in the highest net return. HMRC may also remit duties where the customer has a legitimate expectation that HMRC will act in a certain way, where it is has stipulated it will do so. Collection and management powers allow HMRC to consider a concession from the strict letter of the law. Such discretionary powers are limited in use.

- Penalties (The main cross-tax penalties provisions are at section 97 of and Schedule 24 to FA 2007, Chapter 3 of Part 7 of and Schedules 40 and 41 to FA 2008 and sections 106 and 107 of and Schedules 55 and 56 to FA 2009 (as amended by subsequent FAs). Penalties are applied where customers fail to meet their obligations. There are many different penalties, but they break down into three broad areas:
 - penalties for failing to meet a time-bound obligation, such as submitting a return or making a payment by a specified deadline. Such penalties are generally automated;
 - penalties for failing to meet a regulatory obligation such as notifying taxable status or not complying with a regulatory regime, for instance by handling goods subject to unpaid excise duty; and
 - behavioural-based penalties for submitting inaccurate returns and documents.

Other penalties exist that fall outside these groups, including penalties for failure to keep certain records, or those that are specific to particular taxes and systems.

- Interest (Schedules 53 and 54 to FA 2009, Schedule 9 to F(No.3)A 2010)
The law requires a person to pay the correct amount due under an enactment to HMRC by the due and payable date. HMRC charges interest when the person does not fulfil this obligation and pays interest when the person pays too much. Interest is recompense for the loss of use of money over time. It is not a penalty. To compensate either party for the loss of use of money, HMRC:
 - charges interest when a person pays late – this is known as late payment interest; and
 - pays interest on overpayments and repayments – this is known as repayment interest.
- Payment and enforcement (Chapter 5 of Part 7 of FA 2008)
For any tax charge, there must be a due date to prevent postponement of payments ad infinitum. For any payment that is made, an effective date of payment must be determined in order to establish whether a payment is made on time or not. Where an effective date of payment is not the same or prior to the due date there may be interest and /or penalties due from the taxpayer. The purpose of such is to compensate HMRC for a loss of timely access to the money and to deter delayed payment. It is not for the purpose of raising additional revenue.
- Reviews and appeals.
Where taxpayers disagree with an appealable decision made by HMRC they can ask HMRC to review the decision or make an appeal to an independent tax tribunal, or take both actions. Cases may proceed from the tax tribunal to higher courts. For direct taxes the taxpayer may apply to HMRC to postpone the tax due pending the outcome of the appeal, while for other taxes tax can be stood over only on the grounds of hardship. Each tax has its own legislation for this (for example Part 5 of TMA or Part 5 of the VAT Act 1994). HMRC also has powers to make secondary legislation in connection with review and appeals under section 124 of FA 2008. Appeals in respect of certain taxes must also be notified to HMRC.
- Investigation of criminal offences (Part 6 of FA 2007)
HMRC is not a prosecuting authority in its own right and cases are taken through the Courts by the Crown Prosecution Service. HMRC usually reserves criminal investigations for cases where HMRC needs to send a strong deterrent message, or where the conduct involved is such that only prosecuting an offender is appropriate. However, HMRC has the discretion to undertake a criminal investigation in any geographical location, and across any tax regime, for which the Commissioners for HMRC have responsibility. Criminals, including organised criminals, seek to attack the UK's tax and duty systems to steal taxpayer's money. To counter this HMRC needs similar criminal investigation powers to those that are available to other law enforcement agencies. In particular it needs powers to:
 - apply for orders requiring information to be produced - production orders;
 - apply for search warrants;
 - make arrests; and
 - search suspects and premises following arrest.In England and Wales these powers are made available through the Police and Criminal Evidence Act 1984 (PACE). FA 2007 amended PACE for all HMRC criminal investigations.

Not all the powers in PACE are made available to HMRC. For example, HMRC does not take fingerprints, charge or bail suspects. This has to be done by the police. Some of the powers in PACE are modified for HMRC. For example, a search warrant may allow HMRC to search persons found on the premises without the need for arrest. This allows HMRC to search a bookkeeper who may have evidence in a briefcase or laptop when a company's premises are searched but who is not considered a suspect.

4. It should be noted that particular rules apply to the operation of SDLT, which differ from some of the wider provisions above. These are set out in Schedule 10 to FA 2003. Similarly, further provisions about Landfill Tax can be found in Part 3 of FA 1996.
5. Additionally, while this sets out the position at present, HMRC is currently in the process of moving towards greater use of digital technology in its interactions with taxpayers. This may well necessitate changes to our existing approach and provide opportunities to carry out enforcement activity in different ways. Our digital plans will transform the way we operate and serve our customers.
6. HMRC's compliance strategy is based on three basic principles: Promote, Prevent and Respond. It is designed to make it easier for our customers to get things right first time, rather than chasing them to meet their tax and payments obligations after they have dealt with us.
 - **Promote** is about ensuring customers have the information they need to get their tax and entitlements right first time; that they clearly understand their obligations and risks they face through non-compliance; designing out careless errors; looking for risk; and giving active help to customers to meet their obligations.
 - **Prevent** is about exploiting our digital channels and using what we know about customers to identify risks as they arise and intervening to give customers the opportunity to correct their mistakes (in registration or filing) when they transact with HMRC, and before we make payments or repayments.
 - **Respond** is about tailoring our enforcement and compliance activities and interventions to address specific customer behaviours and compliance risks. We will use technology where we can to automate tasks and to support the successful investigation of non-compliant behaviours. Our activities will be more personalised as a result of our increased ability to analyse customer information.
7. HMRC are also exploring how penalties need to change in the future so that they better reflect the principles of Promote, Prevent and Respond and work as effectively as possible in the digital environment. As part of this work we will consider how non-financial sanctions and behavioural nudges could support improvements in compliance as well as ensuring that financial penalties are well-targeted and drive behavioural change. Our current thinking is based around five principles which we consider should underpin any new penalty regime. They are:
 - The penalty regime should be designed from the customer perspective, primarily to encourage compliance and prevent non-compliance. Penalties are not to be applied with the objective of raising revenues.
 - Penalties should be proportionate to the offence and may take into account past behaviour.
 - Penalties must be applied fairly, ensuring that compliant customers are (and are seen to be) in a better position than the non-compliant.
 - Penalties must provide a credible threat. If there is a penalty, we must have the operational capability and capacity to raise it accurately, and if we raise it, we must be able to collect it in a cost-efficient manner.

- Customers should see a consistent and standardised approach. Variations will be those necessary to take into account customer behaviours and particular taxes.
8. Any changes to HMRC’s penalty regimes would follow the usual policy development process and need primary and secondary legislative changes. As part of that process, we would follow the tax impact assessment process, and build a good understanding of the possible impact on our customers – businesses and individuals – the Exchequer and HMRC. Any changes made would take account of HMRC’s developing IT capability and the wider transformation of the way in which we administer taxes.

Digitalisation

9. In line with the development of social media and business technology across the world, the UK tax system is moving towards greater digitalisation whereby individuals and businesses will have Digital Tax Accounts in which data will be uploaded (by customers and or/HMRC), in many cases more frequently than data is currently provided by statutory returns. The Digital Account will become the way by which tax liability is calculated and notified to customers. Digitalisation also enables convergence of processes and possibly statutory reporting/payment dates across a range of differing taxes.
10. To support the move to digitalisation, we are currently reviewing the tax administration framework in order that it both reflects the changes in the way that data is reported to HMRC, and the greater alignment of process/payment across differing taxes. Crucially, the reporting of data in real time and the advent of Digital Tax Accounts will enable HMRC to apply “promote” and “prevent” in a more targeted way by messaging to customers’ Digital Accounts in order to influence positive behaviour. Data in real time will also enable the quicker identification of serious non-compliance and we are currently considering how most effectively to respond in real time to such non-compliance and what changes will be needed to the current administrative framework to accommodate compliance interventions in a digital environment. This work will also provide an opportunity for cost saving for both customers and the Government.

Administering the Land Transaction Tax

11. Section 7(13) of the Wales Act 2014 amended CRCA to make clear that functions conferred on HMRC relating to devolved taxes are not functions of HMRC, meaning that the UK legislative framework under which HMRC operates more generally will not apply to HMRC’s administration of LTT. This will be governed by the provisions in the Tax Collection and Management (Wales) Bill and any future legislation amending this or made under powers within the Bill. It is worth noting that HMRC may still carry out SDLT compliance activity in Wales after April 2018 in relation to transactions that took place before that date, which would continue to be governed by its existing powers
12. HMRC’s initial intention is to adapt its existing SDLT system to operate the devolved tax and also to use existing staff working on SDLT to carry out administration activities (for example, processing returns, following-up errors etc). SDLT is largely administered by HMRC from an office in Birmingham where an experienced operational team carries out this activity.
13. HMRC will also be carrying out some compliance work on LTT, which will be carried out by a specialist LTT team working closely with the operational team and the WRA. The Welsh Government has set out that WRA will undertake complex compliance, avoidance and enforcement work for LTT – HMRC will work with Welsh Government to establish how the two organisations can most readily work together on these cases.

14. HMRC will be discussing the requirements for administering LTT with the Welsh Government in more detail in the autumn and will support the Welsh Government in producing initial costings ahead of the Stage 1 debate on the Bill. These costs will continue to be developed and refined on an ongoing basis.

Tax Collection and Management (Wales) Bill

15. HMRC welcomes the fact that much of the content of the Bill builds on the existing UK Government legislation that applies for the same purposes. This will make the transition to the new tax more straightforward for customers and follows the approach taken in Scotland. HMRC's processes and the legislation that underpins them are well-understood by advisers and professional bodies and were the subject of a lengthy period of consultation.
16. There are some minor differences in approach, for example in areas such as enquiry powers. However, this is a natural consequence of devolution and similar minor differences also exist between UK legislation and the Revenue Scotland and Tax Powers Act 2014.
17. HMRC has not currently identified any potential barriers to implementation. HMRC has not begun detailed work in developing systems changes to implement the LTT as yet, so there is time to accommodate any differences in approach here and in the legislation to implement LTT. Additionally, many aspects in the Bill, such as differences in enquiry powers, will not require systems changes but, instead, will be addressed via guidance for staff.

HM Revenue & Customs September 2015

Yn rhinwedd paragraff(au) vi o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Ymchwiliad y Pwyllgor Cyllid i egwyddorion cyffredinol y Bil Casglu a Rheoli Trethi (Cymru)

Sylwadau gan Cyfoeth Naturiol Cymru

1.0 Cyflwyniad

- 1.1 Rydym yn croesawu'r cyfle i roi ein sylwadau ac yn cydnabod bod trosglwyddo pwerau codi trethi i Lywodraeth Cymru yn gam sylweddol o ran datganoli yng Nghymru.
- 1.2 Mae'r egwyddorion a'r broses sy'n gysylltiedig â chasglu a rheoli trethi yn dechnegol iawn, ac maent y tu hwnt i'n harbenigedd presennol. Fodd bynnag, rydym yn parhau i weithio gyda Llywodraeth Cymru i sicrhau bod dylunio a gweithredu Treth Gwarediadau Tirlenwi Cymru yn effeithiol ac yn fwyaf addas i anghenion Cymru. Mae ein hymateb i'r cais hwn am dystiolaeth felly'n canolbwyntio ar egwyddorion cyffredinol casglu a rheoli trethi yng nghyswllt Treth Gwarediadau Tirlenwi Cymru a'r goblygiadau posibl i Gyfoeth Naturiol Cymru.
- 1.3 Mae gennym gynrychiolaeth ar Fwrdd Prosiect Treth Tirlenwi Cymru a Grŵp Arbenigwyr Technegol Treth Dirlenwi Llywodraeth Cymru. Drwy'r grwpiau hyn, rydym wedi bod yn edrych ar rôl Cyfoeth Naturiol Cymru a'r cyfleoedd posibl yng nghyswllt Treth Gwarediadau Tirlenwi Cymru.

2. Rôl Cyfoeth Naturiol Cymru

- 2.1 Diben Cyfoeth Naturiol Cymru yw sicrhau bod adnoddau naturiol Cymru'n cael eu cynnal, eu gwella a'u defnyddio'n gynaliadwy, nawr ac yn y dyfodol.
- 2.2 Mae Cyfoeth Naturiol Cymru yn gweithio fel rheoleiddiwr, partner a chynghorydd i fusnesau, sefydliadau anllywodraethol, awdurdodau lleol a chymunedau er mwyn helpu i roi polisiau a blaenoriaethau Llywodraeth Cymru a'r Undeb Ewropeaidd ar waith.
- 2.3 Mae Cyfoeth Naturiol Cymru yn gyfrifol am reoleiddio'r diwydiant gwastraff ac mae'n brif gynghorydd i Lywodraeth Cymru, yn gynghorydd i ddiwydiant a'r sector cyhoeddus a'r sector gwirfoddol ehangach, ac yn gyfathrebwr ynghylch materion sy'n ymwneud â'r amgylchedd a'i adnoddau naturiol. Rydym yn gweithredu ar sail ecosystemau i hyrwyddo rheoli adnoddau naturiol mewn ffordd integredig sy'n cynnig buddiannau cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol i bobl Cymru.
- 2.4 Hefyd, Cyfoeth Naturiol Cymru yw'r awdurdod monitro dynodedig ar gyfer Rheoliadau Targedau Ailgylchu, Paratoi i Aildefnyddio a Chompostio (Monitro a Chosbau) (Cymru) 2011 a Rheoliadau Cynllun Lwfansau Tirlenwi (Cymru) 2004.

3. Egwyddorion cyffredinol a'r angen am y ddeddfwriaeth

- 3.1 Rydym yn cefnogi cyflwyno'r Bil hwn ac yn cydnabod ei fod yn angenrheidiol ar gyfer sefydlu'r fframwaith cyfreithiol sy'n ofynnol ar gyfer casglu a rheoli trethi datganoledig yng Nghymru yn y dyfodol.
- 3.2 Cadarnhaodd y Papur Gwyn ar gasglu a rheoli trethi datganoledig yng Nghymru y byddai Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) yn cael ei ystyried yn bartner posibl i weithio gydag Awdurdod Cyllid Cymru i gyflawni swyddogaethau casglu a rheoli trethi yng nghyswllt y Dreth Gwarediadau Tirlenwi. Mae ein gallu i ymgymryd â rôl o'r fath yn ofynnol ar allu Awdurdod Cyllid Cymru i ddirprwyo ei swyddogaethau, ac mae Adran 13 o'r Bil yn darparu hynny.

- 3.3 Treth Dirlenwi'r DU, a gyflwynwyd yn 1996, oedd treth amgylcheddol gyntaf y DU, ac mae'n ffordd allweddol o alluogi'r DU i gyrraedd ei thargedau ar gyfer tirlenwi gwastraff trefol bioddiraddadwy, a bennwyd yn y Gyfarwyddeb Tirlenwi. Treth ar waredu gwastraff ar safleoedd tirlenwi yw treth dirlenwi, ac mae'n cynnig cymhelliant cryf i gynhyrchwyr gwastraff gynhyrchu llai o wastraff, adennill mwy o werth o wastraff, er enghraifft drwy ailgylchu neu gompostio, a defnyddio dulliau mwy ecogyfeillgar o reoli gwastraff. Drwy gynyddu cost tirlenwi, gorfodir technolegau trin gwastraff mwy datblygedig sydd â ffioedd clwydi uwch i fod yn fwy deniadol yn ariannol. Mae effeithiolrwydd y dreth hon o ran newid ymddygiad wedi cael ei ddangos yn y lleihad mewn gwastraff a waredir ar safleoedd tirlenwi yng Nghymru. Ers 2000, mae swm y gwastraff a waredir ar safleoedd tirlenwi yng Nghymru wedi lleihau o 4.5 miliwn i 2.1 miliwn o dunelli yn 2013.
- 3.4 Mae'r ffaith bod ardaloedd trefol mawr yn agos ar y ddwy ochr i'r ffin rhwng Cymru a Lloegr yn golygu y gellid gwrthdroi'r llif posibl o wastraff yn hawdd, dim ond drwy wneud newidiadau cymharol fach mewn cyfraddau gwahaniaethol. Mae'n bwysig felly bod Treth Gwarediadau Tirlenwi Cymru yn cael ei chyflwyno, a chredwn fod buddiannau sylweddol posibl i'w cael o sicrhau cysondeb parhaus rhwng Llywodraeth Cymru a Llywodraethau'r DU a'r Alban.

4. Gweithredu'r Bil, a'r goblygiadau ariannol

- 4.1 Bydd darpariaethau'r Bil, ac yn enwedig ddirprwyo unrhyw swyddogaethau o Awdurdod Cyllid Cymru i Gyfoeth Naturiol Cymru, yn arwain at oblygiad ariannol. Roeddem wedi nodi yn ein hymateb i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ar y papur gwyn "Casglu a rheoli trethi datganoledig yng Nghymru" nad oeddem yn dymuno cael ein hystyried ar gyfer rôl casglu a rheoli ar hyn o bryd, ond gan gydnabod bod synergedd posibl rhwng ein rôl reoleiddiol bresennol a chyfundrefn y dreth gwarediadau tirlenwi sydd ar ddod, gwnaethom ymrwymo i ystyried cyfleoedd i sicrhau cyfundrefn cydymffurfio a gorfodi fwy effeithiol yng Nghymru, gan weithio ar y sail y byddai disgwyl i unrhyw rôl ychwanegol gael ei hariannu'n llawn.
- 4.2 Rydym yn parhau i weithio gyda Llywodraeth Cymru i ystyried y tair elfen ganlynol yng nghyswllt ein rôl bosibl a chasglu a rheoli'r dreth gwarediadau tirlenwi yng Nghymru yn y dyfodol:
- cyfleoedd i rannu gwybodaeth,
 - cyfleoedd polisi,
 - cyfrifoldebau cydymffurfio a gorfodi
- 4.3 Ar ôl i Gynulliad Cenedlaethol Cymru basio'r Bil hwn, rydym yn rhagweld y bydd trafodaethau mwy dwys yn dechrau â Llywodraeth Cymru. Rydym yn cydnabod y bydd unrhyw oblygiadau ariannol posibl o fod yn rhan o rôl cydymffurfio a gorfodi yn ddibynnol ar y canlynol:
- i. graddfa a chwmpas unrhyw rôl o ran cyflawni swyddogaethau a'r safonau gwasanaeth gofynnol a ddisgwylir,
 - ii. datblygiad deddfwriaeth a phenderfyniadau cysylltiedig ynghylch polisi yn y dyfodol.
- 4.4 Rydym ar ddeall y byddai'r rheoliadau sydd ar ddod hefyd yn destun Asesiad Effaith Rheoleiddiol pellach. Byddai'r broses hon yn mireinio amcangyfrifon o gostau ac yn rhoi rhagor o sicrwydd i ni ynghylch unrhyw gostau tebygol.
- 4.5 Croesawn y cyfle i roi tystiolaeth lafar os bydd y Pwyllgor Cyllid yn ein gwahodd i wneud hynny.

I gael rhagor o wybodaeth

Cysylltwch ag: Isobel Moore, Pennaeth Busnes, Rheoleiddio ac Economeg
Cyfoeth Naturiol Cymru
Tŷ Cambria, 29 Heol Casnewydd
Caerdydd, CF24 0TP

██████████@cyfoethnaturiolcymru.gov.uk

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Finance Committee of the National Assembly of Wales – call for evidence on the Tax Collection and Management (Wales) Bill

Response by the Chartered Institute of Taxation

1 Introduction

- 1.1 The Chartered Institute of Taxation (CIOT) is pleased to comment on the Tax Collection and Management (Wales) Bill (the Bill) in response to the Finance Committee's Call for Evidence. We have endeavoured to keep our submission short, in line with the Committee's requirements; we would be pleased to amplify our points orally or in writing.
- 1.2 We consider that the Bill has been developed with open and effective consultation. We commend the wide-ranging consultation including the consultative forums and for allowing a proper timescale for responses to be developed.

2 Avoidance and evasion

- 2.1 We note that Welsh Ministers have confirmed that they wish to see more evidence of the scale, scope and nature of tax avoidance in relation to SDLT and LFT within Wales, to ensure that legislative and operational approaches to tackling tax avoidance are clear, robust, and proportionate. These issues are therefore under consideration in the context of consultations on LTT and LFT. We support this approach with some caveats; it would be disappointing if this approach led to the inclusion in LTT of an equivalent to Finance Act 2003 sections 75A-C, legislation that has been found to be flawed and unworkable both in practice and in the tribunals¹.

¹ See *Project Blue Limited and the Commissioners for Her Majesty's Revenue and*

2.2 We consider that there is merit in trying principles-based drafting where necessary combined with specific targeted anti-avoidance rules. Traditionally UK tax law, particularly in an 'avoidance' context, has been written in great detail, leading to complexity and often to loopholes that then require further legislation.

3 The appropriateness of the powers in the Bill for Welsh Ministers to make subordinate legislation (as set out in Chapter 5 of Part 1 of the Explanatory Memorandum).

3.1 This is a key area of concern. In our view secondary legislation should be used only for procedural and administrative matters. There are four areas where a regulatory power is prescribed in the Bill that extends beyond the scope of procedure or administration (albeit with the affirmative procedure because of its potential significant effect). These four areas are:

- Power to amend the conditions under which protected taxpayer information is disclosed (clause 17(2))
- Power to amend the amount and assessment of penalties charged to taxpayers (clause 154)
- Power to amend provisions relating to what are to be classed as appealable decisions (clause 170(7)) and
- Power to confer further investigative, detention and seizure powers (clause 183(1) (2)).

3.2 It is our view that such powers belong properly in primary legislation. Although a limited power to make inflationary adjustments to penalties, for example, would be appropriate in secondary legislation it is important to ensure that matters such as substantive changes to penalties are seen as fairly imposed and properly legitimised by the Assembly, rather than simply by administrative decision.

4 Use of terminology in the Bill common to UK tax legislation

4.1 As set out in the policy background of the Explanatory Memorandum, Welsh Ministers have agreed that where there is no good policy reason to diverge from UK tax administration, current operational processes and arrangements will be adopted in the Welsh context. Therefore, in the interests of certainty, where terms used in Bill are the same as those used in equivalent UK legislation (for example 'reasonable' in the sense of 'reasonable excuse' 'reasonable grounds' or 'reasonable care' etc), it would be helpful - unless it is stated elsewhere- to acknowledge in the Bill itself that UK jurisprudence should be regarded as binding precedent, unless the Assembly indicates

otherwise in the legislation.

5 Part 2: The Welsh Revenue Authority (WRA)

- 5.1 We are pleased to note that the WRA has the freedom to establish non-voting committees in order to fulfil its functions. The involvement of committee members with particular tax expertise and experience in business and practice will build confidence in the Authority. Such committees provide also the opportunity for exercising valuable oversight of fundamental aspects of the management of devolved taxes such as evaluating proposed changes and monitoring WRA adherence to the Charter of standards and values.
- 5.2 The main functions of the WRA (clause 11) are reasonable as far as they go although we consider that the duty to provide information and assistance relating to devolved taxes to devolved taxpayers, their agents and other persons might emphasise more robustly the need for good communication with taxpayers. As we noted in our consultation response, frequent and clear communication is important, ideally with a good mix of communication methods, in order to reach all taxpayers. A compliance culture depends upon good communication.
- 5.3 We note that clause 15 provides for the use of information by WRA and persons to whom the WRA has delegated any of its functions. This power is subject to any international obligation of the United Kingdom which restricts or prohibits the use of information. We note that a similar provision in the Revenue Scotland and Tax Powers Act 2014 is subject in addition to 'any other enactment' (section 17(b)). Is the apparent omission of that specific qualification intentional?
- 5.4 Clause 23 provides that the WRA may pay a reward to a person in return for a service which relates to any of its functions. This seems a very wide scope and we think it should be restricted to matters such as rewarding informers, if that is the intention.'
- 5.5 We are pleased that the Charter of standards of values has been given statutory force and that there is parity of obligations between the WRA and the taxpayer. We are concerned though that the standard is aspirational in terms of the behaviours and values contemplated; we think it would be better framed in terms of the 'behaviour and values expected of the Welsh Revenue Authority'. It would be appropriate to frame the expectations of taxpayers similarly.
- 5.6 The WRA must review the Charter 'from time to time'. Although we recognise the value of flexibility (and the need to balance limited resources) we would prefer a more defined process and timeline or trigger for review. Failure to do so runs the risk of undermining the status of the Charter. Again a standing committee could offer the mechanism for a governance/ compliance function in relation to the Charter and a defined review process with a reporting timeline.

- 5.7 As an important safeguard the Charter should apply to any person to whom the WRA has delegated any of its functions explicitly, even if this is implicit.
- 5.8 We endorse the response of the Low Incomes Tax Reform Group particularly in relation to producing and publishing a Charter in readiness for 1 April 2018.
- 5.9 The timings for producing the Corporate Plan (clause 26) and Annual Report (clause 27) are a little vague. Timely production needs to be tied into the political timetable to ensure that these documents perform an effective function.

6 Part 3: Tax returns, enquires and assessments

- 6.1 We note that the record keeping obligation in clause 36 appears to diverge from the UK provisions in section 12B of the Taxes Management Act 1970 in that clause 36(3) refers to the sixth anniversary of the day on which the tax return is made (rather than the fifth). If so, it is unclear why this should be so given the intention to maintain consistency?

7 Part 4: Investigatory Powers of WRA

- 7.1 In relation to information notices we welcome the protection for 'journalistic information' (clause 96) although we note that this term could be usefully defined. Similarly the protection for personal records (clause 97), privileged communications between legal advisers and clients (clause 99) and for the extension of protection to communications between a tax adviser and client. The latter protection is provided under clause 100 (2) to a '*tax adviser*' (*'cynghorwr treth'*) [*that*] *means a person appointed to give advice about the tax affairs of another person (whether appointed directly by that person or by another tax adviser of that person)*. There may be some ambiguity around the meaning of 'appointed' (by way of example 'appointed' might mean the existence of an engagement letter between client and adviser, or perhaps that notification has been made to the Authority that the adviser is acting as agent). Therefore some clarificatory guidance on what is meant by 'appointed' would be helpful.

8 Part 5: Penalties

- 8.1 We are concerned that provision is made in the Bill for a regulatory power to change penalty provisions. As noted above, although the secondary legislation will be subject to the affirmative procedure, changes to the penalty regime should be in primary legislation.

- 8.2 We note that HMRC issued a discussion document earlier this year² on a potential fundamental change of approach to the imposition of penalties. The CIOT's response is at <http://tinyurl.com/nvzw9xw>.

9 Part 8 : Reviews and Appeals

- 9.1 We are disappointed that there is no provision giving the WRA power to postpone the collection of tax when an appeal is made even in the case of (objectively tested) hardship. Whatever is promised by way of interest if the taxpayer wins, it will not provide full recompense unless the rate is set above the current commercial savings rate.
- 9.2 From a wider perspective (not limited to appeals to the tribunal), we consider that consideration should be given to adopting Time To Pay (TTP) arrangements similar to those used by HMRC.
- 9.3 In common with legislation in the rest of the UK, the Bill provides for circumstances in which reference to the tribunal is made by either the taxpayer or the WRA (or jointly) as part of the operation of the management of devolved taxes. These include not only appeals against assessments but also a limited number of applications that are made to the tribunal on other matters for example third party notices (clause 85), inspection of business premises (clauses 101, 104 and 106) and an application to impose a penalty for failure to comply with information notice (clause 149). In this context we note the current Ministry of Justice consultation *Court and Tribunal Fees - Consultation* that includes fee proposals relating to the First-tier Tribunal (Tax Chamber) and Upper Tribunal (Tax and Chancery).
- 9.4 Any imposition of fees on an application to the tribunal will need to be considered from the perspective of the management of Welsh devolved taxes if referrals are likely to be significant.

² <https://www.gov.uk/government/consultations/hmrc-penalties-a-discussion-document>

10 The Chartered Institute of Taxation

10.1 The Chartered Institute of Taxation (CIOT) is the leading professional body in the United Kingdom concerned solely with taxation. The CIOT is an educational charity, promoting education and study of the administration and practice of taxation. One of our key aims is to work for a better, more efficient, tax system for all affected by it – taxpayers, their advisers and the authorities. The CIOT's work covers all aspects of taxation, including direct and indirect taxes and duties. Through our Low Incomes Tax Reform Group (LITRG), the CIOT has a particular focus on improving the tax system, including tax credits and benefits, for the unrepresented taxpayer.

The CIOT draws on our members' experience in private practice, commerce and industry, government and academia to improve tax administration and propose and explain how tax policy objectives can most effectively be achieved. We also link to, and draw on, similar leading professional tax bodies in other countries. The CIOT's comments and recommendations on tax issues are made in line with our charitable objectives: we are politically neutral in our work.

The CIOT's 17,000 members have the practising title of 'Chartered Tax Adviser' and the designatory letters 'CTA', to represent the leading tax qualification.

The Chartered Institute of Taxation
8 September 2015

**Consultation on an inquiry into the Tax Collection and Management (Wales) Bill
Response from the Low Incomes Tax Reform Group (LITRG)**

1 Executive Summary

- 1.1 We are pleased that the Tax Collection and Management (Wales) Bill contains provision for the introduction of a Taxpayers' Charter. The Bill signifies that the Charter should clearly state the standards of behaviour and values that the Welsh Revenue Authority (WRA) will use when interacting with Welsh taxpayers and vice versa. The WRA must ensure that the Charter is publicised upon the devolution of Land Transaction Tax and Landfill Disposals Tax.
- 1.2 The functions of the WRA are wide-ranging which is to be expected as it is not yet known how the devolution of Welsh taxes will unfold over time. For the Welsh Government and Welsh taxpayers to have confidence in a new tax authority it is essential that there is sufficient funding in place to enable the WRA to work effectively, efficiently and build up a good and trusting relationship with the National Assembly and the general public.
- 1.3 Any 'digital by default' approach must have proper regards to the needs of those who are unable to use computers or access the internet.
- 1.4 WRA guidance must be written with the unrepresented taxpayer in mind as its audience. Taxpayers must be able to rely on the guidance provided they have followed it in good faith.

CHARTERED INSTITUTE OF TAXATION
1st Floor, Artillery House, 11-19 Artillery Row,
London, SW1P 1RT

REGISTERED AS A CHARITY NO 1037771

Tel: [REDACTED]
Fax: [REDACTED]
E-mail: [REDACTED]
www.litrg.org.uk

UK REPRESENTATIVE BODY ON THE
CONFEDERATION FISCALE EUROPEENNE

2 About Us

- 2.1 The Low Incomes Tax Reform Group (LITRG) is an initiative of the Chartered Institute of Taxation (CIOT) to give a voice to the unrepresented. Since 1998 LITRG has been working to improve the policy and processes of the tax, tax credits and associated welfare systems for the benefit of those on low incomes. Everything we do is aimed at improving the tax and benefits experience of low income workers, pensioners, migrants, students, disabled people and carers.
- 2.2 LITRG works extensively with HM Revenue & Customs (HMRC) and other government departments, commenting on proposals and putting forward our own ideas for improving the system. Too often the tax and related welfare laws and administrative systems are not designed with the low-income user in mind and this often makes life difficult for those we try to help.
- 2.3 The CIOT is a charity and the leading professional body in the United Kingdom concerned solely with taxation. The CIOT's primary purpose is to promote education and study of the administration and practice of taxation. One of the key aims is to achieve a better, more efficient, tax system for all affected by it – taxpayers, advisers and the authorities.

3 Introduction

- 3.1 We welcome this opportunity to respond to the Finance Committee's consultation into the general principles of the Tax Collection and Management (Wales) Bill. It is important that the legislation contains the fundamental principles on how tax should be collected and managed in Wales even though it has yet to be decided which taxes will be devolved alongside Land Transaction Tax and Landfill Disposals Tax. We understand that there will be separate consultations regarding the legislation and guidance on penalties for the two new devolved taxes.
- 3.2 As explained in 2.1 above, LITRG primarily focuses on income tax and although that is currently not being devolved to Wales, we understand that the framework for the collection and management of devolved taxes may include income tax if this is devolved in the future. Therefore our comments on the principles of the Tax Collection and Management (Wales) Bill focus on developing a tax system which will be fit for purpose if income tax is devolved. Consequently our response primarily focuses on the formation and role of the WRA.
- 3.3 LITRG is an initiative of the CIOT; we support the CIOT's separate submission. Our response focuses on points of concern that have direct relevance for the low-income taxpayer.
- 3.4 We are pleased that the Welsh Government has recognised and agreed 'that where there is no good policy reason (for example, on the grounds of a focus on Welsh needs or efficiency)

to diverge from the UK tax administration, Welsh tax collection and management arrangements should replicate current UK operational processes and arrangements'.¹ This should minimise any changes and result in a more consistent approach for taxpayers who will be using both the Welsh and UK tax systems.

4 Part 2 – The Welsh Revenue Authority

- 4.1 We are pleased that staff who will be appointed to the WRA will be independent from the National Assembly, Government and Local Authorities. The WRA should be held accountable for its performance by the Welsh Government and therefore there should be no conflicts or perceived conflicts of interest. We support the decision that the WRA has power to set up non-voting committees which will enable them to receive advice and support from experts in particular areas of tax; this is imperative as it is unknown how Welsh taxes will develop in the future.
- 4.2 The functions of the WRA are wide-ranging and include providing ministers and taxpayers with information and advice, resolving complaints and disputes and promoting compliance with the tax system. For the WRA to be effective and achieve these objectives there needs to be sufficient resources and funding in place. It is good that the Bill provides flexibility to enable Welsh Ministers to provide appropriate funding for the WRA so that it can carry out its functions.² We consider that funding should be monitored on a regular basis as if there is insufficient funding this could potentially result in taxpayers losing confidence with the new system which may lead to less compliance, placing additional burdens on the WRA and possibly affecting any decisions to devolve further taxes in the future.
- 4.3 We understand the reasons for the WRA delegating some of the collection and management tax processes for Land Transaction Tax and Landfill Disposal Tax. We have raised concerns in our previous responses³ regarding delegation and we are pleased that the Tax Collection and Management (Wales) Bill addresses most of these concerns by stating that the WRA has

¹ Paragraph 23 of Explanatory Memorandum – Tax Collection and Management (Wales) Bill:
<http://www.assembly.wales/laid%20documents/pri-ld10293-em/pri-ld10293-em-e.pdf>

² Tax Collection and Management (Wales) Bill, Part 2 section 22:
<http://www.assembly.wales/laid%20documents/pri-ld10293/pri-ld10293-e.pdf>

³ See LITRG responses at:
<http://www.litrg.org.uk/Resources/LITRG/Documents/2014/12/141210%20LITRG%20response%20Collection%20and%20management%20of%20devolved%20taxes%20in%20Wales%20FINAL.pdf> and
http://www.litrg.org.uk/Resources/LITRG/Documents/2015/04/150423_LITRG%20Inquiry%20into%20the%20collection%20of%20devolved%20taxes%20FINAL.pdf

ultimate responsibility for any delegated processes,¹ that the delegated body must comply with the WRA's functions, that the delegation agreements may be varied and revoked at any time and that the WRA must publish information regarding these delegated processes. One concern we have raised which has not been addressed by the Bill or the Explanatory Memorandum is confirmation that any organisations performing collection of taxes will not be remunerated on a 'payment by results' basis. We would recommend that any organisation responsible for tax debt collection is paid independently of the amount they are able to collect.

- 4.4 One area we consider to be fundamental to the introduction of a new devolved tax system is a Taxpayers' Charter, as this should provide guidance and protection to unrepresented and vulnerable taxpayers. It is heartening to see that the Tax Collection and Management (Wales) Bill requires the WRA to produce a Charter, which must include standards of behaviour and values to which the WRA will aspire when dealing with taxpayers and also what is expected from devolved taxpayers when they deal with the WRA. LITRG would like to be involved in any future consultations which will address the format and wording of this new Charter. We agree with the Bill that the Charter should be reviewed and revised where necessary and that monitoring the WRA's standards of behaviour will be included as part of their Annual Report. We think it is important that the Charter is ready and its purpose publicised before 1 April 2018 as the Charter will only be effective and of value if devolved taxpayers are aware of it. The WRA must be provided with adequate funding to promote and embed the Taxpayers' Charter in due course.
- 4.5 The Tax Collection and Management (Wales) Bill explains how the WRA will be accountable to Welsh Ministers through the submission of a corporate plan for approval and Annual Reports. This level of public disclosure and accountability is reassuring but for it to work most effectively the Annual Reports must be prepared and published within a fairly short length of time, to enable any changes in processes to occur as soon as possible. The Bill refers to preparing the report 'as soon as it is reasonably practicable',² however as there is no definition of what is 'reasonably practicable' we recommend that a time limit of four months after the accounting year end is also included within the legislation to ensure that there are no lengthy delays.

5 Digital by default approach

¹ Tax Collection and Management (Wales) Bill Part 2, Section 13 Paragraph 6b:
<http://www.assembly.wales/laid%20documents/pri-ld10293/pri-ld10293-e.pdf>

² Tax Collection and Management (Wales) Bill Part 2, Section 27 Paragraph 1:
<http://www.assembly.wales/laid%20documents/pri-ld10293/pri-ld10293-e.pdf>

- 5.1 The Explanatory Memorandum mentions that it is probable that a ‘digital by default’ approach will be taken and that this could be seriously problematic for disadvantaged groups such as people with visual impairments or devolved taxpayers living in rural areas with poor internet connections. We would strongly recommend that other options are made available rather than just a ‘one size fits all’ approach using only digital payment and filing methods. This should then mean that the tax collection systems are fairer to all devolved taxpayers and would follow the principles set out by the Finance Minister which stated that the tax system ‘be fair to businesses and individuals who pay them’. LITRG were involved in the *LH Bishop & Others v HMRC* [2013] UKFTT 522 (TC)¹ case which established that while HMRC have a right to mandate the format of returns, in doing so they have to have regard to individuals’ human rights and similar principles.

6 Welsh Revenue Authority guidance

- 6.1 WRA guidance will always be required in respect of all taxes and management of taxes. For the unrepresented taxpayer, WRA guidance will explain the tax system and the approach of WRA— they are unlikely to read the legislation behind the guidance. It is essential that WRA guidance is written with the unrepresented taxpayer in mind as its audience. The guidance must be written in plain language; while it must be easy to understand, it must not simplify the law to such an extent that is misleading or incorrect. Taxpayers should be able to rely on WRA guidance, provided they have acted in good faith. Access to guidance is also of prime importance. Not all taxpayers will be able to access guidance on the WRA website. It is essential that WRA considers properly how to ensure that unrepresented and digitally excluded taxpayers in particular can obtain WRA guidance easily.

LITRG
24 August 2015

¹ The case of *LH Bishop Electrical Ltd and Others v HMRC Commissioners* [2013] UKFTT 522 (TC): <http://www.bailii.org/uk/cases/UKFTT/TC/2013/TC02910.html#7>

Yn rhinwedd paragraff(au) vi o Reol Sefydlog 17.42

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Comisiwn y Cynulliad

Cyllideb Ddrafft 2016-17

Medi 2015

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

Cynnwys

01.	Cyflwyniad.....	2
02.	Cyllideb 2016-17	4
03.	Cefnogi'r rhaglen gynyddol o waith deddfwriaethol	7
04.	Gwasanaethau dwyieithog.....	10
05.	Datblygiad Proffesiynol i'r Aelodau	11
06.	Cefnogi Newid Cyfansoddiadol.....	13
07.	Parhau â'r gwaith ymgysylltu, a'i gynyddu.....	14
08.	Datblygu gwasanaethau technolegol – datblygu ein gwaith fel senedd ddigidol, agored a hygyrch.....	17
09.	Pobl a Lleoedd - Ystadau a Buddsoddi yn ein staff.....	20
10.	Gwerth am arian	24
11.	Cyllideb i ariannu Penderfyniad annibynnol y Bwrdd Taliadau ar gyfer Aelodau'r Cynulliad.....	26
12.	Cwmpas y gyllideb	27
	Atodiad 1: Trosolwg o'r Gyllideb.....	29
	Atodiad 2: Gwybodaeth ariannol.....	30
	Atodiad 3: Adroddiad ar Berfformiad Corfforaethol – Cyflawniad yn erbyn Nodau Strategol	32
	Atodiad 4: Geirfa	34

01. Cyflwyniad

Cynulliad Cenedlaethol Cymru yw'r corff sy'n cael ei ethol yn ddemocrataidd i gynrychioli buddiannau Cymru a'i phobl, i ddeddfu ar gyfer Cymru ac i ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif.

Drwy gydol y Pedwerydd Cynulliad, mae'r Comisiwn wedi cynllunio'r gyllideb mewn modd strategol, gyda strategaeth y gyllideb ar gyfer cyfnod llawn y Cynulliad a chyllidebau ar gyfer sawl blwyddyn. Mae'r dull hwn wedi sicrhau eglurder, tryloywder a chysondeb gwell ac mae'r Cynulliad wedi'i gymeradwyo o un flwyddyn i'r llall. I danategu strategaeth y gyllideb, mae gennym gynlluniau manwl sy'n caniatáu inni ystyried gofynion gwario yn yr hirdymor, fel cynllunio ar gyfer gwaith cynnal a chadw a gwaith adnewyddu'r ystâd. Mae gan y Comisiwn gyllideb flynyddol ac nid oes ffordd iddo drosglwyddo cronfeydd o un flwyddyn i'r llall. Fodd bynnag, mae cael cynlluniau clir am y gwaith rydym yn gwybod fydd yn ofynnol, yn caniatáu inni flaenoriaethu a gwneud defnydd ystyriol a chall o'n cyllidebau blynyddol. Bwrdd Buddsoddi ac Adnoddau yw'r corff gwneud penderfyniadau ar gyfer adnoddau'r Cynulliad, gan herio ac adolygu pob penderfyniad sy'n ymwneud ag adnoddau, o recriwtio staff i gronfeydd prosiectau neu wariant gweithredol ychwanegol. Drwy gydol y flwyddyn ariannol, mae'r Bwrdd yn cydbwysio argaeledd cronfeydd ag anghenion prosiectau a gwasanaethau dros sawl blwyddyn er mwyn sicrhau bod ei fuddsoddiad yn y Cynulliad yn cael ei flaenoriaethu a'i reoli'n briodol ac y creffir arno'n gywir.

Cred Comisiwn y Cynulliad fod sicrhau gwerth am arian yn hanfodol; daeth adroddiad archwilio mewnol o fis Mawrth 2015 i'r casgliad fod gan Gomisiwn y Cynulliad ddiwylliant gwerth am arian datblygedig ar waith a bod y diwylliant hwn wedi'i ymgorffori ym mhob rhan o'r sefydliad. Drwy gydol y Cynulliad hwn, un o nodau strategol y Comisiwn oedd "defnyddio adnoddau'n ddoeth". Er mwyn cryfhau ein dull ymhellach, rydym yn newid ffocws ein targed gwerth am arian o reoli swyddi gwag i enillion o brosiectau mewn perthynas â gwireddu buddiannau, gwasanaethau'r Cynulliad a chaffael sy'n arwain at drafodaethau contract llwyddiannus sy'n arwain at arbedion diriaethol. Y tu hwnt i hyn, mae'r mesurau a gyhoeddwyd yn ein Hadroddiadau Perfformiad Corfforaethol rheolaidd yn darparu gwybodaeth gynhwysfawr lle gellir ein barnu. Mae hyn, yn ei dro, yn rhan o'n Fframwaith Sicrwydd, a brofir yn annibynnol mewn sawl ffordd. Gyda'i gilydd, mae'r elfennau hyn, drwy sicrhau bod ein gwaith o gynllunio'r gyllideb yn arbenigol, yn drylwyr ac yn destun gwaith craffu priodol, yn sicrhau bod y Comisiwn yn defnyddio ei adnoddau'n effeithlon, yn economaidd ac yn effeithiol, gan osgoi gwastraff a gormodedd.

Mae'r gyllideb hon yn ymwneud â blwyddyn gyntaf y Pumed Cynulliad ac yn adeiladu ar gynnydd a chyflawniadau'r Comisiwn dros y pum mlynedd diwethaf. Drwy gydol y Pedwerydd Cynulliad, canolbwyntiodd y Comisiwn ei fuddsoddiad a'i ymdrechion ar ei nodau strategol, gan ganolbwyntio felly ar sicrhau bod democratiaeth yng Nghymru yn cyflawni'n effeithiol. Bydd parhau â'r dull hwnnw yn hanfodol os yw'r Cynulliad i ymateb i her y cyfrifoldebau cynyddol sydd arno gyda'r capasiti cyfyng sydd yn nodwedd o ddeddfwrfa leiaf y DU.

Gyda dim ond 60 o Aelodau, mae'r Cynulliad Cenedlaethol yn fach yn ôl unrhyw gymhariaeth genedlaethol neu ryngwladol wrthrychol. Does dim digon o Aelodau Cynulliad, yn enwedig o ran eu gwaith pwyllgor, a bydd y pwysau hyn yn dwysáu wrth i'n cyfrifoldebau deddfwriaethol a chyllidol gynyddu. Bydd Aelodau'r Cynulliad nesaf yn gyfrifol am ddeddfu yng Nghymru mewn meysydd polisi datganoledig. Bydd ehangder y cyfrifoldeb polisi datganoledig hwnnw yn cynyddu a bydd ganddynt gyfrifoldeb dros agweddau ar y gyfundrefn dreth a benthyciadau'r llywodraeth. Bydd yr Aelodau hynny nad ydynt mewn Llywodraeth yn gyfrifol am ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif ar gyfer ei holl wariant, ei pholisi a'i chamau gweithredu deddfwriaethol ac am fynegi gweledigaethau eraill ar gyfer y dyfodol.

Eto i gyd, er bod y farn bod y Cynulliad yn rhy fach yn cael ei derbyn yn fwyfwy cyffredinol erbyn hyn, mae annhebygol y bydd cynnydd yn nifer Aelodau'r Cynulliad cyn 2021.

Prif nod y gyllideb hon ar gyfer 2016-17 yw darparu sefydlogrwydd a sicrhau y gellir parhau i ddarparu gwasanaethau rhagorol i'r Aelodau hyd nes caiff y Comisiwn newydd ei sefydlu a hyd nes bod ei nodau a'i flaenoriaethau yn glir. Bydd yn galluogi'r Comisiwn newydd i gyflawni ei gyfrifoldebau o ddydd i ddydd i'r un safonau uchel ag a gafwyd yn ystod y Pedwerydd Cynulliad, gyda phwyslais ar wella'n barhaus, arloesi a gwerth am arian.

Y tu hwnt i hynny, fodd bynnag, yr her fwyaf i'r Comisiwn newydd fydd sicrhau bod Cynulliad sydd â mwy o gyfrifoldeb nag erioed o'r blaen yn cael yr offer a'r gwasanaethau mwyaf priodol o ystyried ei faint a'r cyfyngiadau ar ei gapasiti a ddaw yn sgil hynny. Wrth gwrs, mater i'r Comisiwn nesaf fydd penderfynu sut mae gwneud hynny. Rydym yn hyderus bod y gwasanaethau a'r diwylliant o reolaeth ariannol gadarn y mae'r Comisiwn hwn yn ei adael yn waddol, yn ei roi mewn sefyllfa gref i wneud hynny ac y bydd y gyllideb hon yn sicrhau dechrau da ar gyfer blwyddyn gyntaf y Cynulliad nesaf.

Lincs defnyddiol

– Pwyllgorau Seneddol o Safon Fyd-eang

<http://senedd.assemblywales.org/documents/s29820/Review%20of%20support%20for%20committees%20-%20December%202013.pdf>

– Dangosyddion Perfformiad Allweddol y Comisiwn

<http://www.senedd.assembly.wales/mgissueHistoryHome.aspx?lid=6022>

– Adroddiad Cydraddoldeb y Comisiwn 2014-15

http://www.assembly.wales/NAfW%20Documents/Annual-Equality-Report-2014-2015_Word.docx

– Adroddiadau Blynyddol a Datganiad o Gyfrifon

<http://www.senedd.assembly.wales/mgissueHistoryHome.aspx?lid=2850>

– Y Bwrdd Taliadau – Penderfyniad ar gyfer y Pumed Cynulliad

<http://www.senedd.assembly.wales/mgIssueHistoryHome.aspx?lid=9636>

02.Cyllideb 2016-17

Rhaid i gyllideb 2016-17, sef blwyddyn gyntaf y Pumed Cynulliad, sicrhau bod gwasanaethau'n cael eu cynnal i'r safon uchaf yn ystod y cyfnod pontio rhwng y Pedwerydd a'r Pumed Cynulliad, ac yn ein rhoi mewn sefyllfa i fwrw ymlaen â'r meysydd gwaith sy'n flaenoriaeth i'r Comisiynwyr newydd.

Mae cyllideb y Comisiwn, y mae Prif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad yn gyfrifol amdani, yn cael ei rhannu'n wahanol adrannau, sy'n darparu cyllid ar gyfer:

- gwariant o dan reolaeth uniongyrchol y Comisiwn;
- y gyllideb ar gyfer y costau sy'n gysylltiedig â Phenderfyniad y Bwrdd Taliadau ar gyfer Tâl a Lwfansau'r Aelodau;
- y ddarpariaeth gyfrifyddu ar gyfer Cynllun Pensiwn yr Aelodau o dan bennawd Gwariant a Reolir yn Flynyddol Trysorlys Ei Mawrhydi (AME); a
- chyllideb wedi'i chlustnodi ar gyfer gwariant sy'n gysylltiedig ag etholiad.

Mae cyllideb arfaethedig y Comisiwn ar gyfer 2016-17 i'w gweld yn Nhabl 1, ynghyd â chyllideb 2015-16 at ddibenion cymharu.

Tabl 1	Cyllideb 2015-16	Cyllideb Arfaethedig 2016-17
	£m	£m
Staff y Comisiwn	18.7	20.3
Costau Sefydlog (gan gynnwys dibrisio)	11.6	9.9
Costau Newidiol	5.4	5.4
Cronfeydd datblygu	0.7	0.9
Cyfanswm ar gyfer Gwasanaethau'r Comisiwn	36.4	36.5
Cyllideb ar gyfer Penderfyniad y Bwrdd Taliadau ar gyfer Aelodau'r Cynulliad	14.5	15.5
Cyfanswm y Gyllideb Weithredol	50.9	52.0
Gwariant a reolir yn flynyddol	1.2	1.5
Gwariant yn ymwneud ag etholiadau	0.5	2.5

Mae cyllideb Gwasanaethau'r Comisiwn wedi'i pharatoi ar sail 1.5% o doriad mewn termau real. Ers 2014-15, rydym wedi olrhain y newidiadau mewn cyllid i Floc Cymru wrth ystyried ein cyllideb ein hunain. Ni ddisgwylir i ganlyniadau'r adolygiad cynhwysfawr o wariant a fydd yn cwmpasu 2016-17 gael eu cyhoeddi tan fis Tachwedd 2015. Felly, rydym wedi defnyddio data a gyhoeddwyd yn Natganiad yr Hydref Llywodraeth y DU (2014) fel canllaw (toriad o 1.1% i gyllid mewn termau real) ac wedi tybio y bydd y setliad terfynol yn fwy llym. Er gwaethaf y gostyngiad hwn o 1.5% mewn termau real, bydd y Comisiwn yn gallu parhau i ddarparu cefnogaeth gref, integredig i ddiwallu anghenion Aelodau unigol y Cynulliad a'r pwyllgorau.

Ar gyfer rhai meysydd gwariant y Comisiwn, fel costau staff, cynigir cynnydd yn y cyllid i ddarparu capasiti a sgiliau ychwanegol i gefnogi busnes y Cynulliad. Mae'r gyllideb staff ar gyfer 2016-17 hefyd yn adlewyrchu'r costau ychwanegol yn sgil rhoi'r gorau i gontractio allan ar gyfer Yswiriant Gwladol.

Bydd y gyllideb hon yn darparu cyllid blwyddyn gyfan ar gyfer 441 o swyddi staff, 13 yn fwy nag yn 2015-16. Ceir swyddi newydd mewn sawl maes allweddol:

- yng Nghyfarwyddiaeth Busnes a Gwasanaethau Cyfreithiol y Cynulliad lle bydd saith swydd ychwanegol yn cynyddu capasiti ac arbenigedd mewn gwaith craffu ariannol yn sgil pwerau deddfu a phwerau ariannol cynyddol y Cynulliad, yn ymestyn gwasanaethau dwyieithog yn y Swyddfa Gyflwyno, ac yn darparu ar gyfer cyflwyno swyddi dan hyfforddiant o fewn y tîm Gwasanaethau Cyfreithiol;
- yn y tîm Cymorth Busnes i Aelodau a'r tîm Cydraddoldeb lle bydd tair swydd newydd yn sicrhau bod Aelodau newydd ac Aelodau sy'n gadael yn cael y gefnogaeth sydd ei hangen arnynt;
- yn y tîm Dysgu a Datblygu lle bydd swydd ychwanegol yn gwella ein hymrwymiad parhaus i hyfforddi a datblygu staff; a
- mae newidiadau eraill i staff yn cynnwys ailstrwythuro'r tîm Pensiynau er mwyn parhau i ddarparu gwasanaeth a rheoli gofynion rheoleiddiol a deddfwriaethol cynyddol.

Mae'r lefel hon o gyllid hefyd yn darparu ar gyfer: ymestyn y cynllun prentisiaeth ar draws y Cynulliad a pharhad cynlluniau i raddedigion a hyfforddiant mewn cyfieithu, ymchwil ac adnoddau dynol.

Mae'r datblygiadau staffio hyn wedi'u cynllunio'n ofalus. Mae staff y Comisiwn yn gweithio i gylch busnes blynyddol er mwyn mynd i'r afael yn benodol ag anghenion byrdymor a thymor canolig y Comisiwn o ran adnoddau ac er mwyn asesu opsiynau ar gyfer diwallu'r anghenion hyn, gan gynnwys newid ffyrdd o weithio a blaenoriaethu'r defnydd o adnoddau cyfredol. Un o'r ffyrdd allweddol rydym yn gwneud hyn yw drwy gynnal adolygiad cynllunio capasiti ddwywaith y flwyddyn, lle rydym yn ystyried newidiadau i gynlluniau gwasanaeth a blaenoriaethau ar gyfer datblygiadau newydd, yn nodi risgiau a chyfleoedd ac yn asesu'r goblygiadau ar gyfer cyllideb ag anghenion y Comisiwn o ran adnoddau. Mae herio'n effeithiol yn rhan arwyddocaol o'r broses adolygu hon, sy'n cynnwys cyfoedion yn herio a'r Pwyllgor Archwilio a Sicrhau Risg yn goruchwyllo ac yn darparu sicrwydd.

Mae'r Bwrdd Buddsoddi ac Adnoddau hefyd yn herio ac yn adolygu pob penderfyniad o ran adnoddau. Mae'r Bwrdd yn cwrdd bob pythefnos ac yn cael ei gadeirio gan Brif Weithredwr a Chlerc y Cynulliad. Drwy gydol y flwyddyn ariannol, mae'r Bwrdd yn cydbwysu argaeledd cyllid ag anghenion prosiectau a gwasanaethau dros sawl blwyddyn er mwyn sicrhau bod ei fuddsoddiad yn y Cynulliad yn cael ei flaenoriaethu a'i reoli'n briodol ac y creffir arno'n gywir. Mae'n goruchwyllo'r gwaith o gynllunio capasiti ac yn asesu achosion busnes ar gyfer pob achos o recriwtio staff, gan gynnwys llenwi swyddi gwag cyfredol, yn ogystal â swyddi newydd.

Caiff costau staffio cynyddol eu cydbwysu gan ostyngiadau mewn meysydd eraill. Er enghraifft, bydd y Comisiwn yn dal i elwa ar y trosglwyddiad i wasanaethau TGCh mewnol yn 2014; mae'r newid hwn wedi gostwng mwy na 15% ar ein costau TGCh, ac mae hefyd wedi rhoi rheolaeth lawn i'r Comisiwn dros amser, costau a chyflawni. Yn yr un modd, rydym yn parhau i elwa ar 20% o gynnydd yng nghynhyrchiant ein gwasanaethau cyfieithu ac chofnodi, gan adeiladu ar lansiad llwyddiannus Microsoft Translator. Llwyddwyd i sicrhau arbedion eraill drwy drafodion caffael a chontractio, gan sicrhau bod yr arbedion yn lleihau costau gweithredu sylfaenol y Comisiwn wrth iddo gychwyn ar flwyddyn gyntaf y Pumed Cynulliad.

Penderfyniad y Bwrdd Taliadau ar gyfer y Pumed Cynulliad

Darparwyd ar gyfer costau Penderfyniad y Bwrdd Taliadau yn llawn.

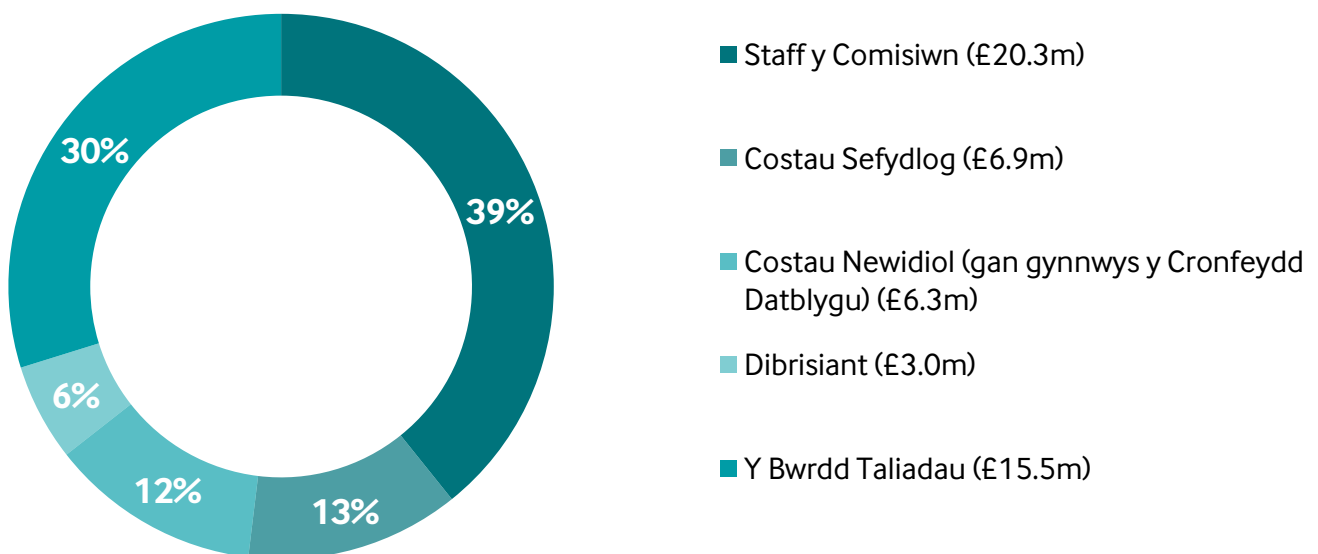
Cynhaliodd y Bwrdd Taliadau adolygiad trylwyr o Dâl a Lwfansau'r Aelodau yn ystod 2014-15 i dargedu adnoddau i helpu'r Aelodau gyflawni eu swyddogaethau craidd: craffu ar bolisi a chyllid; dwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif; deddfu; a chynrychioli eu hetholwyr. Mae Penderfyniad y Bwrdd ar gyfer y Pumed Cynulliad yn cynnig cynyddu cyflog yr Aelodau i £64,000 y flwyddyn (o £54,391 yn 2015-16) o 2016-17 ymlaen i adlewyrchu'r cynnydd yn lefel y cyfrifoldebau. Cafodd cost y cynnydd hwn ei wrthbwyso gan newidiadau i gynllun pensiwn yr Aelodau a'r gostyngiad yn lefel y cyflog ychwanegol sy'n daladwy i Weinidogion a deiliaid swyddi eraill. Mae cynnydd yn y cyllid sydd ar gael ar gyfer cefnogi staff yr Aelodau hefyd yn cyfrannu at y cynnydd yn y gyllideb sydd ei hangen. Ceir **adroddiad llawn yma**¹ sy'n esbonio'r newidiadau a ddaw i rym ar 1 Ebrill 2016. Rydym yn cynnig cyllideb o £15.5 miliwn i ariannu Penderfyniad cyntaf y Bwrdd Taliadau ar gyfer y Pumed Cynulliad.

Yn gysylltiedig â Phenderfyniad y Bwrdd Taliadau ceir y gyllideb ar gyfer yr addasiad cyfrifyddu sy'n ymwneud â Chynllun Pensiwn Aelodau'r Cynulliad. Mae'r addasiad yn deillio o'r driniaeth gyfrifyddu ragnodedig ac mae iddo gyllideb ar wahân wedi'i chlustnodi, sef Gwariant a Reolir yn Flynyddol, er mwyn darparu'r cyllid priodol. Ar gyfer 2016-17, rydym yn ceisio cyllideb gwerth £1.5 miliwn, sy'n cynnwys cronfa wrth gefn o £300,000 ar gyfer unrhyw addasiadau cyfrifyddu ychwanegol yn sgil y newidiadau i'r cynllun pensiwn.

Costau sy'n ymwneud â'r etholiad

Yn olaf, rydym yn cynnig cyllideb o £2.5 miliwn i dalu costau'r etholiad. Costau untro yw'r rhain sy'n ymwneud yn benodol â'r etholiad. Mae'n cynnwys y costau sy'n gysylltiedig â therfynu swyddi'r Aelodau hynny a fydd yn dod i ben, costau darparu offer a chymorth TGCh i Aelodau sy'n dechrau, unrhyw ofynion o ran adeiladau y mae angen talu amdanynt, a'r costau sy'n gysylltiedig â rheoli'r prosesau hyn. Drwy gynnwys hwn fel cyllideb ar wahân, mae'r costau penodol sy'n gysylltiedig ag etholiad, a godwyd ar y gyllideb, yn dryloyw ac yn hawdd eu hadnabod. Bydd unrhyw arian sy'n weddill yn cael eu rhoi mewn cyllideb atodol i'w defnyddio mewn mannau eraill ym Mloc Cymru. Mae'r rheolaeth ariannol gadarn hon hefyd yn diogelu'r arian ar gyfer gwasanaethau'r Comisiwn i'r Aelodau, gan sicrhau bod y rhain yn parhau i gael eu darparu fel arfer.

Ffigur 1: Costau Cynulliad Cenedlaethol Cymru 2016-17

¹ <http://www.senedd.assembly.wales/mglIssueHistoryHome.aspx?lId=9636>

03. Cefnogi'r rhaglen gynyddol o waith deddfwriaethol

Mae maint a chymhlethdod y gwaith o graffu ar y ddeddfwriaeth a wneir gan y Cynulliad yn cynyddu'n sylweddol ac yn gyflym. Disgwylwn i'r lefel hon a chyflymder y gweithgaredd deddfwriaethol barhau hyd at ddiwedd y Cynulliad hwn a bod yn fater o drefn o ddechrau'r Cynulliad nesaf.

Nodweddion allweddol y cynnydd hwn yw:

- Bellach, mae Biliau'r Cynulliad yn debyg i rai Senedd y DU o ran maint a chymhlethdod. Mae mwy ohonynt ac maent yn cynnwys Biliau mwy o faint, ehangach eu cwmpas a / neu dechnegol gymhleth. Yn ogystal, caiff yr holl weithdrefn ddeddfwriaethol yn y Cynulliad – o'r cyflwyniad, i'r gwaith craffu a chyflwyno gwelliannau i'r gymeradwyaeth derfynol – ei gwneud yn ddwyieithog. Mae'r un statws cyfreithiol i'n Deddfau yn Gymraeg ac yn Saesneg;
- Mae cynnydd cyfatebol yn nifer y gwelliannau a gyflwynir gan Aelodau'r Cynulliad, ac mae'r rhan fwyaf ohonynt yn cael eu drafftio gan gyfreithwyr y Comisiwn, neu'n cael cyngor y cyfreithwyr hynny;
- Mae cynnydd yn y galw am gyngor cyfreithiol manwl ar gymhwysedd deddfwriaethol. O ystyried nifer y Biliau'r Cynulliad a atgyfeiriwyd i'r Goruchaf Lys, mae'n rhaid rhoi'r flaenoriaeth uchaf bosibl a'r sylw manylaf oll i'r gwaith hwn;
- Mae galw am ddrafftio deddfwriaethol Biliau unigol Aelodau. Mae'r Comisiwn wedi buddsoddi mewn gwasanaethau mentora allanol gan arbenigwr a gydnabyddir yn rhyngwladol er mwyn meithrin a gwella'r ddarpariaeth fewnol o'r sgil hwn;
- Mae galw cynyddol am wybodaeth hygyrch gan y Gwasanaeth Ymchwil, cefnogi gwaith craffu deddfwriaethol, a gwybodaeth sydd ar gael i'r cyhoedd yn egluro sut mae Bil yn newid wrth iddo fynd yn ei flaen drwy'r Cynulliad. Mae papurau crynodeb Bil (sy'n nodi cyd-destun polisi, prif amcanion a darpariaethau pob Bil newydd) a geirfaoedd termau ac ymadroddion Cymraeg a ddefnyddir mewn Biliau'r Cynulliad yn dod yn boblogaidd;
- Mwy o is-ddeddfwriaeth yn deillio o bwerau yn Neddfau'r Cynulliad, gan arwain at fwy o waith craffu deddfwriaethol ar gyfer yr Aelodau a chyfreithwyr y Comisiwn;
- Cynnydd yn nifer y Memoranda Cydsyniad Deddfwriaethol, lle cyfyd goblygiadau polisi a chyfansoddiadol pellgyrhaeddol; a
- Deddfwriaeth i roi trefniadau cyllidol newydd ar waith ar gyfer gosod a chasglu trethi – maes newydd o gyfrifoldeb i'r Cynulliad.

Cyn yr etholiad yn 2016, mae'n amhosibl rhagweld yn hyderus pa ddeddfwriaeth a gaiff ei chyflwyno yn ystod blynyddoedd cyntaf y Pumed Cynulliad. Fodd bynnag, mae'n argoeli y bydd nifer y ddeddfwriaeth yn debygol o aros yn uchel, felly rydym wedi ceisio sicrhau ein bod yn barod ar gyfer hyn drwy gynllunio capasiti.

Mae'r Comisiwn yn ystyried ei bod yn hanfodol bod cymorth o ansawdd uchel ar gael ar gyfer gwaith diwygio a chraffu deddfwriaethol, yn yr un modd â'r gwaith o graffu ar benderfyniadau ariannol a pholisi Llywodraeth Cymru. Felly, mae hyn yn rhan hanfodol o'n gwaith o gynllunio capasiti er mwyn

cyfeirio adnoddau at feysydd â blaenoriaeth. Rydym hefyd yn parhau i wella'r gwasanaethau a ddarperir i gefnogi gwaith pwyllgor yr Aelodau drwy fframwaith y Comisiwn ar bwyllgorau o'r radd flaenaf. Mae'r adborth gan yr Aelodau a'u staff cymorth yn adlewyrchu lefelau uchel o foddhad gyda'r gwasanaethau gwell y mae'r Comisiwn wedi'u darparu i gymunedau. Mae'r gwelliannau hyn hefyd wedi'u llywio gan ymarfer ffafriaeth yr Aelodau, sydd wedi rhoi cipolwg gwerthfawr i staff y Comisiwn o sut y mae'r Aelodau'n ymdrin â gwaith pwyllgor, yn defnyddio'r cynhyrchion a'r gwasanaethau a ddarperir iddynt a beth arall y gall timau ei wneud i helpu'r Aelodau i ymgysylltu a chymryd rhan yng ngwaith y pwyllgor. Bydd y dull hwn wrth wraidd y gefnogaeth a gynigir yn yr etholiad a'r gobaith yw y bydd y Comisiwn nesaf yn rhannu ein dyhead ar gyfer pwyllgorau'r Cynulliad:

[g]wella yn amlwg ansawdd canlyniadau polisi, deddfwriaeth, gwasanaethau cyhoeddus a gwariant y Llywodraeth i'r gymdeithas gyfan yng Nghymru; [c]ael eu parchu a bod yn ddylanwadol a hygyrch, gan weithredu gyda gonestrwydd ac annibyniaeth; dylai eu gwaith fod yn strategol a thrwyadl.

1

Cyfnod 1: Ymchwiliad pwyllgor ac yna drafodaeth yn y Cyfarfod Llawn ar egwyddori on cyffredinol.

Bil yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) | Bil yr Amgylchedd (Cymru)

Bil Iechyd y Cyhoedd (Cymru) | Bil Casglu a Rheoli Trethi (Cymru)

Bil Safleoedd Carafannau Gwyliau (Cymru) | Bil Addysg a Chynhwysiant Ariannol (Cymru)

2

Cyfnod 2: Pwyllgor yn ystyried gwelliannau.

Bil Rhentu Cartrefi (Cymru) | Bil Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru)

Bil Lefelau Diogel Staff Nyrsio (Cymru)

3

Cyfnod 3: trafod y gwelliannau yn y Cyfarfod Llawn.

Bil Llywodraeth Leol (Cymru)

4

Cyfnod 4: Trafodaeth yn y Cyfarfod Llawn ar a ddylid pasio'r Bil.

Ar ôl Cyfnod 4: Dyma'r cyfnod pan gaiff Bil ei baratoi ar gyfer Cydsyniad Brenhinol, neu weithiau ei gyfeirio i'r Goruchaf Lys.

Bil Adennill Costau Meddygol ar gyfer Clefydau Asbestos (Cymru)

Cydsyniad Brenhinol: Daw'r Bil yn gyfraith.

Deddf Cymwysterau Cymru 2015 | Deddf Cynllunio (Cymru) 2015

Deddf Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru) 2015

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 | Deddf Addysg Uwch (Cymru) 2015

Deddf Tai (Cymru) 2014 | Deddf Sector Amaethyddol (Cymru) 2014

Deddf Addysg (Cymru) 2014 | Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

Deddf Rheoli Ceffylau (Cymru) 2014 | Deddf Cyllid y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2014

Deddf Addysg Bellach ac Uwch (Llywodraethu a Gwybodaeth) (Cymru) 2014

Deddf Teithio Llesol (Cymru) 2013 | Deddf Trawsblannu Dynol (Cymru) 2013

Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013

Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2013 | Deddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013

Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013

Deddf Cartrefi Symudol (Cymru) 2013 | Deddf Is-ddeddfau Llywodraeth Leol (Cymru) 2012

Deddf Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Lleithedd Swyddogol) 2012

04. Gwasanaethau dwyieithog

Uchelgais y Comisiwn yw cael ei gydnabod yn sefydliad gwirioneddol ddwyieithog, a'i fod yn gweithredu felly, gan alluogi i'r staff a'r rhai sy'n ymwneud â'r Comisiwn i wneud hynny yn yr iaith o'u dewis hwy.

Mae Aelodau'r Cynulliad a'u staff cymorth wedi dweud wrthym eu bod yn gwerthfawrogi dogfennau dwyieithog a'r ddarpariaeth bwrpasol sydd eisoes wedi'i gwneud. Mae'r arolwg blynyddol o Aelodau'r Cynulliad a'u staff cymorth yn dangos gwelliant amlwg yn y sgôr ar gyfer y cymorth a ddarperir er mwyn eu galluogi i weithio yn yr iaith o'u dewis hwy. Rydym yn gwella'r gefnogaeth hon drwy weithio gydag Aelodau'r Cynulliad i gyflawni'r canlynol:

- cynyddu'r gwasanaethau pwrpasol a ddarperir i Aelodau a'u Staff Cymorth a chymorth wedi'i deilwra i unigolion neu grwpiau i sicrhau bod gan bawb y gallu a'r cyfleuster i weithio yn yr iaith o'u dewis hwy;
- darparu dogfennau dwyieithog i gefnogi pwyllgorau, gan gynnwys dogfennau briffio ar gyfer Pwyllgorau;
- adolygu'r ddarpariaeth bresennol i gynorthwyo Aelodau'r Cynulliad a'u Staff Cymorth i ddysgu Cymraeg gyda'r nod o gyflwyno dulliau creadigol ac arloesol o'u cefnogi; a
- gwella prosesau cynhyrchu hysbysiadau cymorthfeydd, cylchlythyrau a dogfennau eraill sy'n gysylltiedig ag etholaethau yn ddwyieithog.

Bydd y contract cyfieithu allanol sy'n darparu gwasanaethau trawsgrifio uniaith, cyfieithu testun, cyfieithu ar y pryd a phrawfddarllen yn parhau i gael ei ddefnyddio i gynorthwyo ar adegau prysur. Bydd y contract yn cael ei ail-dendro erbyn y Pumed Cynulliad a chaiff ei addasu i gynnwys y canlynol:

- categorïau newydd o gyfieithu i gynnwys testun a gyfieithwyd yn beirianyddol a thestun a ôl-olygwyd (bydd hyn yn golygu cyfraddau gwahanol ac amseroedd cyflawni gwahanol);
- cyfleuster is-deitlo dwyieithog ar holl fideos y Comisiwn ac archwilio'r posibilrwydd o is-deitlo Senedd.tv;
- gwella contract etholaethol Aelodau'r Cynulliad trwy ymestyn y dewis o contractwyr y gellir galw arnynt yn ôl y gofyn a'r mathau o waith a gynhwysir; a
- gwell contract cyfieithu ar y pryd yn ôl y gofyn.

Yn ogystal, byddwn yn anelu at roi mwy o ymwybyddiaeth i ddwyieithrwydd yn y Cynulliad drwy wahanol ddulliau ee cynnal "wythnos ieithoedd swyddogol" i gyd-fynd â'r diwrnod cenedlaethol Shwmae /Su'mae.

Mae cynlluniau ar y gweill i sicrhau adborth annibynnol ac i werthuso ansawdd y gwasanaethau dwyieithog y mae'r Cynulliad yn eu cynnig i bobl Cymru. Bydd yr adborth hwn yn amhrisiadwy o ran sicrhau bod ein gwasanaethau yn darparu "gwerth am arian" ardderchog a'u bod o safon ragorol.

05. Datblygiad Proffesiynol i'r Aelodau

Roedd darparu Datblygiad Proffesiynol Parhaus (DPP) i'r Aelodau yn fenter newydd ar gyfer y Pedwerydd Cynulliad, ac yn un sydd wedi magu momentwm a gwerth sylweddol ers ei sefydlu. Rydym wedi bod ar flaen y gad yn y maes gweithgaredd hwn o'i gymharu â deddfwrfeydd eraill ac rydym nawr yn gweithio gyda hwy i'w helpu i ddatblygu eu hymyriadau ac i rannu'r arferion gorau.

Mae'r gwasanaeth bellach wedi datblygu i lefel sy'n golygu y gellir ei deilwra i anghenion unigol pob cyfranogwr, gan gwmpasu ystod amrywiol ac eang o bynciau i gynorthwyo'r Aelodau i gyflawni eu dyletswyddau ffurfiol, er enghraifft, craffu ar ddeddfwriaeth, craffu ariannol a holi'n effeithiol. Hefyd, rydym wedi cynnal rhaglen beilot DPP ar gyfer Cadeiryddion Pwyllgorau a sesiwn DPP ar y cyd ar gyfer Cadeiryddion o Gynulliad Cenedlaethol Cymru a Chynulliad Gogledd Iwerddon.

Mae'r staff cymorth, yn ogystal â'r Aelodau, yn cael budd o'r gwasanaeth ac maent wedi cael amrywiaeth eang o gyfleoedd datblygu i adlewyrchu'r gwahanol ffyrdd y mae'r Aelodau'n defnyddio eu hadnoddau staff. Mae enghreifftiau o'r mathau o sgiliau a ddarperir yn cynnwys hyfforddiant ar gyfer y wasg a'r cyfryngau, darpariaeth dysgu iaith, gwaith achos, delio ag etholwyr, ysgrifennu areithiau, y broses ddeddfwriaethol a gwella deddfwriaeth, a chwrs datblygu rheolwyr achrededig.

Wrth i ni symud tuag at y Pumed Cynulliad a'r newid i'r garfan o Aelodau'r Cynulliad, bydd y ffocws cychwynnol ar ddarparu rhaglen groeso a chynefino ar gyfer Aelodau newydd a fydd yn eu galluogi i fynd ymlaen â'r gwaith cyn gynted ag y bo modd. Mae'n debygol y bydd hyn yn cynnwys cymorth gan amryw swyddogion, gyda sesiynau briffio, canllawiau, system 'cyfaill' a sesiynau cynefino penodol.

Yn dilyn y cyfnod cynefino, bydd rhaglen DPP barhaus ar gael i bob Aelod. Bydd y DPP a fydd ar gael yn adlewyrchu'r hyn sydd wedi gweithio'n dda yn ystod y Pedwerydd Cynulliad, a bydd hefyd yn cynnig cyfleoedd newydd yn seiliedig ar adborth gan yr Aelodau presennol a barn yr Aelodau a etholwyd i'r Cynulliad nesaf o ran pa gymorth ychwanegol a fyddai'n fuddiol. Fel rhan o hyn, rhagwelwn y bydd galw cynyddol am ddysgu'r Gymraeg o blith yr Aelodau newydd a'u staff cymorth.

Cyn belled ag y bo modd, bydd y rhaglen ar gyfer yr Aelodau yn parhau i gael ei theilwra i gyd-fynd ag anghenion yr unigolyn a bydd y staff cymorth yn dal i allu cael mynediad at raglen hyblyg ac amrywiol i ddiwallu eu hanghenion. Bydd y rhaglen yn cynnwys amrywiaeth o gyfleoedd dysgu, gan gynnwys sesiynau hyfforddi, deunyddiau ysgrifenedig ac ar-lein, sesiynau briffio a hyfforddi sy'n adlewyrchu'r ystod o gyfrifoldebau sydd gan yr Aelodau a'u staff cymorth. Bydd aelodau unigol yn cael cymorth i fynd i'r afael â'u cyfrifoldebau mewn rhedeg swyddfeydd a rheoli staff ochr yn ochr â busnes mwy ffurfiol y Cynulliad. Yna byddant yn cael eu cefnogi'n unigol i adnabod meysydd o ddiddordeb arbennig. Bydd Pwyllgorau'n cael mynediad at raglen hyblyg barhaus o gefnogaeth i'w galluogi i gyflawni eu swyddogaethau craffu, a fydd yn cynnwys hyfforddiant i Gadeiryddion, casglu tystiolaeth a sgiliau holi, a chraffu ar ddeddfwriaeth. Bydd y rhaglen DPP bresennol ar gyfer staff cymorth yn parhau, a bydd ffocws ychwanegol ar gefnogi gweithwyr achos a staff mewn swyddfeydd etholaeth sy'n delio'n uniongyrchol â'r cyhoedd.

Bydd cryn ffocws ar sicrhau bod yr Aelodau'n barod i weithredu o dan y trefniadau a fydd yn codi o bwerau ariannol newydd y Cynulliad a ddisgwylir yn ystod y flwyddyn neu ddwy nesaf. Bydd y gefnogaeth sydd ar gael yn adeiladu ar y rhaglen craffu ariannol a gyflwynir yn y Pedwerydd Cynulliad a bydd yn cynnwys hyfforddiant a sesiynau briffio arbenigol sydd wedi'u targedu

Ym mlwyddyn gyntaf y Pedwerydd Cynulliad, buddsoddwyd £73,000 mewn darparu hyfforddiant a datblygiad ar gyfer yr Aelodau. Wrth i'r Cynulliad symud ymlaen, mae mwy o waith yn cael ei wneud i sefydlu rhaglen hyfforddi gynhwysfawr. Mae'r gost bellach wedi cynyddu i oddeutu £149,000 ar gyfer 2015-16. Er mwyn cynnal y lefel hon o ddarpariaeth a darparu cyfnod cynefino i Aelodau newydd, mae'r gyllideb ar gyfer 2016-17 wedi'i phennu ar £165,000.

06.Cefnogi Newid Cyfansoddiadol

Bydd datblygiadau cyfansoddiadol ledled y DU yn ffactor arwyddocaol yng ngwaith y Cynulliad nesaf. Gofynnir cwestiynau sylfaenol ynghylch natur yr Undeb, pwerau'r seneddau a maint a phwerau llywodraethu cenedlaethol a lleol.

Mae'r Llywydd wedi hyrwyddo ei thri blaenoriaeth ar gyfer newid cyfansoddiadol yn rheolaidd: gwella capasiti'r Cynulliad drwy gynyddu ei faint; ymgorffori sofraniaeth a sefydlogrwydd y Cynulliad; a symud tuag at setliad datganoli cliriach.

Mae'r Comisiwn wedi canolbwyntio ar sicrhau bod y gefnogaeth a'r gwasanaethau a ddarperir i'r Aelodau'n hollol barod ar gyfer goblygiadau newid cyfansoddiadol.

Byddwn yn parhau i sicrhau bod gan y Cynulliad lais cryf yn y newidiadau cyfansoddiadol yn y DU ac Ewrop, a'i fod wedi paratoi ar gyfer y newidiadau hynny. Bydd graddfa'r newid yn sylweddol yn dilyn Deddf Cymru 2014 a Chyhoeddiad Dydd Gŵyl Dewi ym mis Chwefror 2015. Byddwn yn canolbwyntio ar ddylanwadu ar unrhyw Fil Cymru yn y dyfodol, sicrhau arwyddocâd a safbwynt cyfansoddiadol y Cynulliad, a sicrhau y caiff blaenoriaethau'r Llywydd eu cyflawni.

Mae paratoi ar gyfer y datganoli ariannol a geir yn Neddf Cymru 2014 yn faes blaenoriaeth o ran gwaith y Comisiwn a'i staff. Mae'r Pwyllgor Cyllid wedi cyhoeddi dau adroddiad ar arferion gorau o ran gweithdrefnau'r gyllideb mewn ymateb i argymhellion Comisiwn Silk. Roedd yr ail adroddiad, a gyhoeddwyd ym mis Mawrth 2015, yn cynnig model o broses gyllidebol ac yn argymhell bod y Cynulliad a'r Llywodraeth yn gweithio gyda'i gilydd i roi trefn gyllidebol newydd ar waith sy'n diwallu anghenion a gofynion y naill sefydliad a'r llall.

Rydym yn buddsoddi adnoddau i ddarparu'r arbenigedd a'r capasiti ychwanegol sydd eu hangen i gynorthwyo'r Aelodau i arfer y pwerau newydd ac i graffu ar waith y Llywodraeth. Bydd y Bil cyntaf sy'n ymwneud â'r pwerau trethu newydd yn cael ei gyflwyno yn 2015, a disgwylir y caiff Biliau eraill sy'n ymwneud â threthu eu cyflwyno ar ddechrau'r Pumed Cynulliad. Wrth i ragor o bwerau gael eu datganoli i'r Cynulliad, byddwn yn sicrhau bod yr Aelodau yn dal i gael cefnogaeth briodol i gyflawni eu dyletswyddau yn y dyfodol ac i ddatblygu deddfwriaeth dan arweiniad y Cynulliad a fydd yn deillio o bwerau deddfwriaethol newydd ar gyfer trefniadau mewnol y Cynulliad a materion etholiadol.

07.Parhau â'r gwaith ymgysylltu, a'i gynyddu

Yn ystod y Pedwerydd Cynulliad mae cynnydd sylweddol wedi ei wneud o ran:

- Sefydlu brand cyson a phroffesiynol ar gyfer y Cynulliad;
- Ymgysylltu â grwpiau anodd eu cyrraedd drwy gynlluniau megis y rhaglen Menywod mewn Bywyd Cyhoeddus a ffocws newydd ar ymgysylltu â phobl ifanc;
- Datblygu gwell presenoldeb yn y cyfryngau cymdeithasol ar gyfer gweithgarwch y Cynulliad;
- Cyflwyno rhaglen uchelgeisiol sy'n gwneud y Senedd yn llwyfan ar gyfer digwyddiadau o bwys cenedlaethol;
- Hyrwyddo menter Diffyg Democrataidd y Llywydd sydd â'r nod o gynyddu ymwybyddiaeth;
- Cynyddu a gwella'r ffordd yr ydym yn cefnogi ymgysylltiad y cyhoedd â phwyllgorau'r Cynulliad; a
- Cyflwyno strategaeth newydd i ymgysylltu â phobl ifanc sy'n rhoi cyfle i blant a phobl ifanc ddylanwadu ar waith y Cynulliad.

Y flaenoriaeth ar gyfer hanner cyntaf 2016-17 fydd:

- Codi ymwybyddiaeth am ddegfed pen-blwydd y Senedd, yr etholiad a'r canlyniad;
- Sicrhau diwrnod llwyddiannus i Agoriad Brenhinol y Cynulliad; a
- Cyflwyno rhaglen o waith ymgysylltu ar gyfer y Cynulliad newydd a'r Comisiwn.

Bydd ail hanner 2016-17 yn gyfle i fyfyrion ar effaith newid cyfansoddiadol ac ymateb iddo. Disgwylir y bydd hyn yn cael effaith benodol ar waith y Pwyllgorau ac y bydd rhaid i ni fod yn barod i ymateb i'r heriau o gyfleu gwybodaeth newydd a gwahanol mewn ffordd sy'n effeithiol ac yn hygyrch.

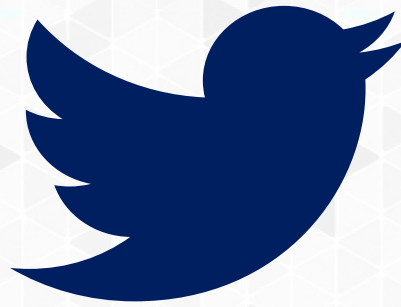
Yn ogystal, bydd y gweithgaredd canlynol yn ein galluogi i atgyfnerthu ac adeiladu ar yr hyn a gyflawnwyd hyd yma:

- Cyflwyno'r prosiectau 'Beth yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru?' a 'Hyfforddi'r Hyfforddwr' ar gyfer pobl ifanc a gweithwyr proffesiynol i helpu i sicrhau mwy o ymwybyddiaeth o'r Cynulliad a'i berthnasedd i bobl ifanc;
- Archwilio'r potensial ar gyfer rhaglenni Erasmus+ i ariannu gweithgareddau ieuenctid yn y dyfodol a datblygu cynnwys;
- Cynhyrchu mwy o adnoddau rhyngweithiol ar-lein at ddefnydd y cyhoedd;
- Parhau i sicrhau bod pwyllgorau'r Cynulliad yn gallu cael gwasanaethau o'r radd flaenaf sy'n cefnogi eu hymholiadau;
- Gwella ein proffil ar-lein ymhellach; a
- Cyflwyno rhaglen ddigwyddiadau cymunedol a chenedlaethol er mwyn codi ymwybyddiaeth am y Cynulliad newydd a'i bwerau.

CYFRYNGAU CYMDEITHASOL

MAE EIN DILYNWYR AR
TWITTER WEDI CYNYDDU I

13,555

SEF

600

O DDILYNWYR
Y MIS AR
GYFARTALED

36

FFRWD TWITTER YN
CYRRAEDD DROS

30,000
PROFFIL

BELLACH MAE GENNYM DROS

50

SIANEL AR DRAWS SAWL
PLATFFORM O RAN Y
CYFRYNGAU CYMDEITHASOL

BELLACH MAE GENNYM

3000

YN HOFFI DROS 5
TUDALEN FACEBOOK

Y NIFER SYDD WEDI GWYLIO AR YOUTUBE

75,000

Tudalen y pecyn 57

SYN CYFATEB I DROS

70

DIWRNOD O
WYLIO FIDEOS

Ewrop

O safbwynt ehangach, a chan ganolbwyntio'n benodol ar ddylanwad Ewrop yng Nghymru, rydym yn awgrymu cynnal cynhadledd flynyddol yn ystod y Pumed Cynulliad. Bydd y gynhadledd yn fforwm i drafod materion yr UE sydd o bwys i Gymru a gwaith y Cynulliad.

Dyma rai syniadau eraill a fydd yn helpu i ddatblygu cysylltiadau ag Ewrop ac â'r cyhoedd yn gyffredinol ynglŷn â gwaith y Cynulliad a'i berthynas ag Ewrop:

- Derbyniad 'Diwrnod Blynyddol Ewrop' gan gynnwys dadl neu drafodaeth gydag ASE o Gymru yn ogystal â phwysigion eraill ar thema o ddiddordeb ac mewn cydweithrediad gydag EC-Cymru a Swyddfa'r DU yn Senedd Ewrop (EP-UK);
- Dadleuon ar thema ynghylch refferendwm yr UE, diwygio'r UE, a rôl Cymru yn yr UE. Byddai'r rhain ar gyfer y cyhoedd yn gyffredinol i dynnu eu sylw at faterion sy'n berthnasol i Gymru ar agenda'r UE.

08. Datblygu gwasanaethau technolegol – datblygu ein gwaith fel senedd ddigidol, agored a hygyrch

Byddwn yn parhau i fuddsoddi mewn technoleg i ddod yn senedd wirioneddol ddigidol, gan weddnewid ein cefnogaeth i'r Aelodau. Gyda'r llwyth gwaith heriol sydd gan yr Aelodau, un o'r manteision allweddol fydd gweddnewid mynediad digidol yr Aelodau at ein gwasanaethau ac at y wybodaeth am fusnes y Cynulliad.

Mae'r Adolygiad o'r Cofnod yn mynd i'r afael â'r ffordd rydyn ni'n cynhyrchu ac yn defnyddio'r wybodaeth yng Nghofnod y Trafodion a'r modd yr ydym yn cyflwyno gwybodaeth am yr hyn sydd wedi digwydd yn y pwyllgorau a'r Cyfarfod Llawn. Bydd yr argymhellion yn mynd i'r afael â sut y gallwn ddefnyddio technoleg gwybodaeth i wneud yr hyn yr ydym yn ei gyhoeddi yn fwy hygyrch a defnyddiol a sut y gallwn wella ein dull o gyfieithu Cofnod y Trafodion.

Mae'r Adolygiad wedi ein harwain i edrych yn fanylach ar y ffordd y mae allbynnau allweddol y Cynulliad yn cwrdd ag anghenion y rhai sy'n defnyddio'r hyn a gyhoeddir gennym, mewn byd digidol. Byddwn yn dechrau ar raglen i weddnewid y ffordd yr ydym yn creu, defnyddio a rheoli ein gwybodaeth i sicrhau bod y Cynulliad yn dod yn senedd sy'n agored, yn hygyrch ac yn hawdd i ymgysylltu â hi. Bydd system rheoli gwybodaeth ddigidol yn ein galluogi i strwythuro ein data fel gwybodaeth a'u gwneud yn asedau gwerthfawr i'w defnyddio gan yr Aelodau, y staff a'r cyhoedd.

Mae hefyd yn gam tuag at gyhoeddi data yn fwy agored. Byddai galluogi trydydd partïon i gymryd ein data a'u defnyddio mewn ffyrdd gwahanol i greu negeseuon ar gyfer cynulleidfaoedd yn golygu y gellir ymgysylltu'n ehangach. Bydd yn golygu hefyd bod mwy o sefydliadau a dinasyddion yn gallu cael mynediad i'r Cynulliad ar eu telerau hwy, ac ymgysylltu â ni ar faterion penodol. Pe gellid sicrhau bod data ar gael yn y ffordd dryloyw hon gallai gael effaith gadarnhaol ar ymddiriedaeth y cyhoedd yn gyffredinol tuag at wleidyddion a'r sefydliadau y maent yn gweithio ynddynt. Mae hefyd yn debygol y bydd gwybodaeth am waith y Cynulliad yn teithio ymhellach ac yn ennyn diddordeb cynulleidfaoedd nad ydynt yn hysbys i ni ar hyn o bryd.

Adnewyddu'r Siambr

Mae'r cyfleusterau yn y Siambr i gefnogi'r Aelodau yn ystod y Cyfarfod Llawn wedi aros yn ddigyfnewid i raddau helaeth ers i'r Senedd gael ei hagor yn 2006. Fodd bynnag, mae anghenion yr Aelodau wedi newid o ran mynediad at wybodaeth a'r lle gweithio corfforol yn y Siambr, ac mae llawer o'r systemau TGCh ategol wedi cyrraedd diwedd eu hoes gweithredol a chefnogol. Felly, rydym wedi achub ar y cyfle i ymgynghori â'r Aelodau am eu barn ynghylch gwneud y Siambr yn lle gwell i gynnal busnes y Cyfarfod Llawn ac rydym wedi defnyddio'r wybodaeth hon i nodi a dewis atebion i sicrhau gwelliannau costeffeithiol. Disgwylir i'r newidiadau arfaethedig gael eu gweithredu yn 2016-17 yn dilyn y treialon a gynhaliwyd yn ystod haf 2015. Bydd yr union gostau yn dibynnu ar yr opsiynau terfynol ac rydym wedi nodi amcangyfrif cychwynnol o £0.65 miliwn yn y gyllideb. Bydd y gwaith yn cynnwys ailosod y system gynadledda a chyfieithu ar y pryd a'r caledwedd clyweledol yn y Siambr. Ochr yn ochr â hyn, byddwn hefyd yn disodli'r systemau meddalwedd yn y Siambr, sy'n galluogi trefniadau pleidleisio a thrafodion y Cyfarfod Llawn i redeg yn hwylus. Bydd y system yn integreiddio gyda'n darn ehangach o waith ar weddnewid y dull o reoli gwybodaeth Busnes y Cynulliad. Yn olaf, bydd cynllun ergonomig desgiau'r Aelodau yn y Siambr yn cael ei wella i roi sylw i hygyrchedd a'r cyfyngiadau ymarferol ar leoedd gwaith.

Creu cyfleoedd ac effeithlonrwydd mewn gwasanaethau TGCh.

Cafodd y Rhaglen Trawsnewid Gwasanaethau TGCh ar gyfer y Dyfodol ei chwblhau ar amser ac o fewn y gyllideb ym mis Gorffennaf 2014. Y weledigaeth oedd:

- rhoi i'r Cynulliad a'r Comisiwn wasanaeth TGCh a gynlluniwyd yn benodol ar gyfer eu hanghenion;
- rhoi rheolaeth dros fuddsoddi a datblygu yn ôl i'r Comisiwn;
- cyflwyno hyblygrwydd ac arloesedd i'r atebion TGCh i gefnogi busnes; a
- gwneud hyn i gyd o fewn y gyllideb TGCh bresennol a hefyd rhyddhau arian i ddarparu'r Strategaeth TGCh.

Rydym yn falch iawn ein bod wedi llwyddo i gyflawni pob rhan o'r weledigaeth hon ac yn falch bod y ffordd y cafodd y trawsnewid ei gynllunio, ei reoli, ei lywodraethu a'i gyflawni wedi'i gydnabod yn esiampl da gan archwilyr allanol a Phwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg Comisiwn y Cynulliad. Dysgwyd llawer iawn ar y daith 18 mis hon, ac erbyn hyn gofynnir yn rheolaidd inni rannu'r gwersi hyn gyda sefydliadau eraill sy'n ystyried dewis rhwng contract allanol neu gontract mewnol ar gyfer eu gwasanaethau TGCh.

Mae cael rheolaeth lawn dros amser a chost y gwasanaethau TGCh, a darparu'r gwasanaethau hynny, wedi rhoi'r gallu a'r modd i'r Cynulliad i fynd i'r afael â ffyrdd newydd o weithio. Rydym yn cydnabod nad yw gweithio mewn swyddfa bob amser yn ddelfrydol ar gyfer Aelodau'r Cynulliad a llawer o'u staff. Yn yr un modd, mae gan swyddfeydd etholaethol anghenion penodol na fydd un ateb penodol yn eu bodloni. Felly, rydym yn mynd ati i ddarparu cymwysiadau a gwybodaeth ar wasanaethau cwmwl diogel, dros rwydwaith data gwell, gan fod hyn yn gwella hygyrchedd a gwytnwch. Gydag amser bydd yn lleihau'r costau i'r Comisiwn.

Wrth ddod â'r gwasanaeth TGCh yn fewnol, cydnabuwyd bod angen dull gwahanol o ddarparu cymwysiadau TGCh ar y Cynulliad i gefnogi ei fusnes. Sefydlwyd swyddogaeth fewnol ar gyfer rheoli a datblygu cymwysiadau. Os bydd angen arbenigedd ychwanegol arnom, byddwn yn cysylltu'n bennaf ag arbenigwyr meddalwedd mewn busnesau bach a chanolig sydd wedi'u lleoli yng Nghymru. Mae hyn yn golygu, lle bynnag y bo modd, nad ydym bellach yn prynu cynnyrch oddi ar y silff. Roedd angen i'r cyflenwyr deilwra'r rheini'n sylweddol a oedd yn gostus o ran amser ac arian ond nad oedd byth braidd yn diwallu ein holl anghenion.

Mae bod yn hyblyg wrth ddatblygu systemau eisoes yn talu am ei le yn y broses o greu System Busnes y Cyfarfod Llawn, a fydd ar gael i'w ddefnyddio yn 2016. Mae'r dull hwn wedi hwyluso cyfranogiad gan Aelodau, staff y Comisiwn, ein dadansoddwyr busnes ac arbenigwyr cymwysiadau i adeiladu a chytuno ar y rhaglen fesul cam, gan sicrhau ein bod yn cael yr hyn sydd ei angen am lai na'r gost ar y farchnad agored. Byddwn yn parhau â'r dull hwn wrth ddatblygu'r fethodoleg graidd ar gyfer datblygu cymwysiadau yn y dyfodol.

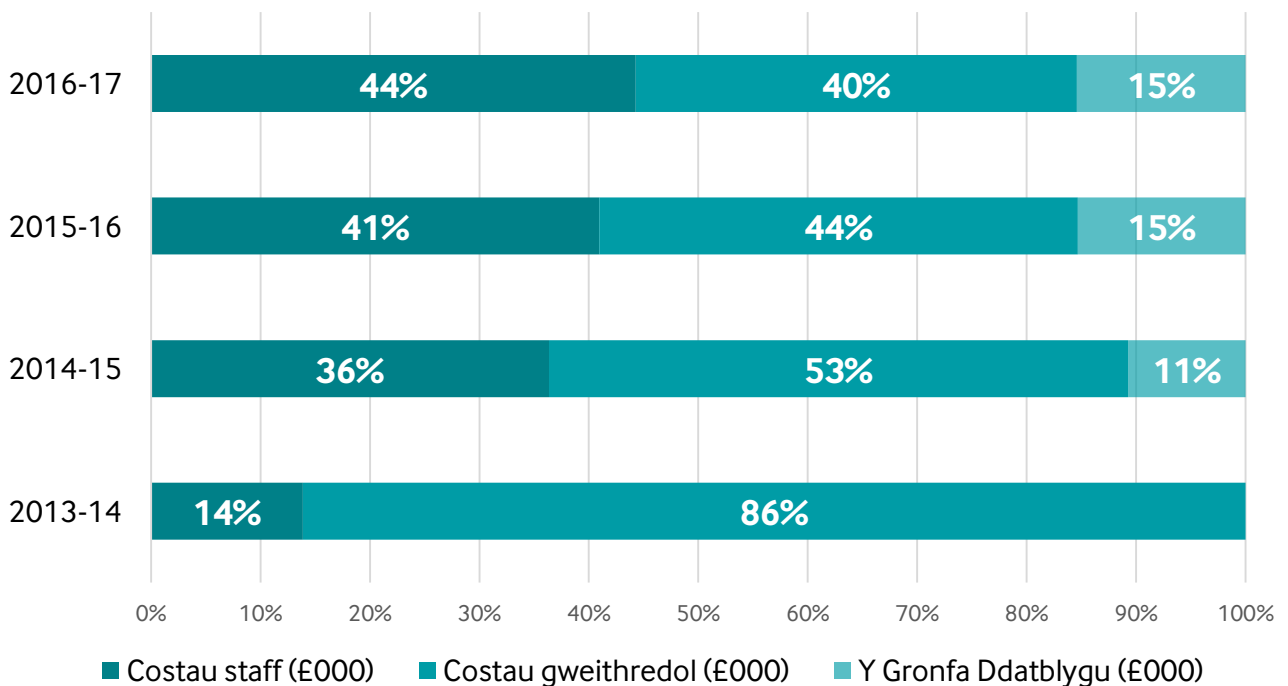
Yn 2016-17 rhagwelir y bydd gwasanaeth TGCh 'craidd' y Comisiwn yn costio £3.7 miliwn. Mae'r costau gweithredu wedi gostwng i £2.0 miliwn ac, fel y nodwyd yn yr achos busnes gwreiddiol, mae'r gweddill o £0.7 miliwn yn y gyllideb TGCh yn cael ei ddefnyddio i wella'r gwasanaethau TGCh ymhellach. Rydym wedi datblygu cynllun buddsoddi TGCh dros dair blynedd dreigl sydd wedi ei gynllunio i fynd i'r afael â'r diffygion a etifeddiwyd gan y trefniadau allanol blaenorol. Rydym hefyd yn rhag-gynllunio i wneud seilwaith TGCh y Cynulliad yn fwy costeffeithiol. Mae'r holl waith a'r gwariant arfaethedig yn amodol ar fod y Bwrdd Buddsoddi ac Adnoddau yn cymeradwyo achos busnes, ac mae hyn yn sicrhau bod y gronfa yn cael ei gwario'n ddoeth ar flaenoriaethau corfforaethol.

O ran y Pumed Cynulliad, hyblygrwydd fydd conglfaen y Strategaeth TGCh wrth i ni ganolbwyntio ein hadnoddau, ein gwasanaethau a'n systemau ar atebion sy'n gweithio i bob defnyddiwr. Mae cyfleoedd sylweddol i adeiladu ar ddatblygiad presennol y gwasanaethau yn y cwmwl, ac mae gan y system gyfathrebu newydd a gyflwynwyd yn 2015 y potensial i chwyldroi cydweithio ac ymgysylltu. Yn yr un modd, mae cyfleoedd i wella'r systemau cefn swyddfa a etifeddwyd a lleihau costau. Bydd yr holl waith hwn yn paratoi'r Cynulliad i wynebu'r her y gallai maint y Cynulliad ehangu yn y dyfodol.

Nodau strategol y gwasanaeth yn y dyfodol yw sicrhau bod y gwasanaeth yn addas i'r pwrpas ac yn parhau i ddarparu'r safon uchaf i'w gwsmeriaid drwy:

- Fod yn arloesol, yn ymatebol, yn ddibynadwy, yn hyblyg ac yn cynnig gwerth am arian.
- Sicrhau bod gwasanaethau a gwybodaeth TGCh ar gael i ddefnyddwyr, ni waeth ymhle y maent, yn y fformat cywir ar gyfer eu hanghenion;
- Rhoi dewis o ddyfeisiau i ddefnyddwyr;
- Darparu cefnogaeth effeithiol i ddefnyddwyr;
- Cefnogi cydweithio a rhannu gwybodaeth, a hynny mewn modd diogel;
- Rheoli asedau gwybodaeth yn effeithiol; a
- Strwythuro'r gwasanaeth i ddiwallu anghenion busnes ac ar yr un pryd, gwella effeithlonrwydd, sicrhau gwerth a gwella'r ymgysylltiad â phobl Cymru.

Ffigur 2: Costau TGCh 2013-2017

09.Pobl a Lleoedd - Ystadau a Buddsoddi yn ein staff

Gwella'r ystâd

Mae ein gwaith o reoli ystâd y Cynulliad yn seiliedig ar y flaenoriaeth strategol 'i wneud y gorau o'n hystâd,' yn un o'r pum blaenoriaeth y cytunwyd arnynt gan y Comisiwn ym mis Mai 2014.

Mae'r ystâd wedi elwa'n fawr o'r buddsoddiad dros y 4 blynedd diwethaf a arweiniodd at adnewyddu cyfleusterau a ddaeth i ddiwedd eu hoes ac a oedd â'r flaenoriaeth uchaf i helpu i gynnal a chadw ystad sy'n adlewyrchu statws y Cynulliad, yn genedlaethol ac yn rhyngwladol.

Rydym yn gweithio'n barhaus i sicrhau bod ein hystâd, a'i hadeiladau eiconig, yn chwarae rhan allweddol yn strategaeth ymgysylltu ehangach y Cynulliad, gan ymdrechu i sicrhau bod yr ystâd yn agored, yn groesawgar a diogel.

Er mwyn sicrhau bod buddsoddiad yn cael ei dargedu ac yn dangos gwerth am arian, rydym wedi llunio cynllun buddsoddi tymor hir ar gyfer cynnal a chadw ac adnewyddu sydd wedi'i gymeradwyo gan y Bwrdd Buddsoddi ac Adnoddau. Datblygwyd y cynllun ar ein cyfer gan arbenigwyr a adolygodd gyflwr ein holl adeiladau, ein hoffer a'n peiriannau, gan ystyried eu hoes bosibl a'r amserlenni ar gyfer adnewyddu ac ailwampio. O ganlyniad, mae gennym restr o'r gwaith sydd ei angen dros gyfnod o ddeng mlynedd, a defnyddiwn y rhestr honno i lywio ein penderfyniadau buddsoddi.

Mae'r ystâd yn cael ei hadolygu'n gyson er mwyn nodi gwelliannau diogelwch posibl ac yn y blynyddoedd diwethaf, mewn ymateb i'r newid yn yr hinsawdd gwleidyddol rhyngwladol, atgyfnerthwyd ei pherimedr drwy roi mesurau diogelwch cadarnach ar waith. Yn fwy diweddar cyflwynwyd swyddogion arfog er mwyn darparu lefel uwch o ddiogelwch a'r gallu i ymateb pe bai angen.

Mae diogelwch ein hystâd, a phawb sy'n ei defnyddio, yn parhau i fod o'r pwys mwyaf a bydd, fel rhan o raglen dreigl ehangach o waith, yn flaenoriaeth ar gyfer buddsoddi (lle mae angen buddsoddiad) hyd y gellir rhagweld.

Sail ein dull o reoli'r ystâd yw ein hymrwymiad i weithio'n gynaliadwy a'n buddsoddiad parhaus yng ngwneuthuriad yr adeilad er mwyn sicrhau bod gwastraff yn cael ei reoli'n effeithiol ac y defnyddir cyn lleied o ynni â phosibl. Y nod ar gyfer y Pumed Cynulliad yw peidio ag anfon unrhyw wastraff i safleoedd tirlenwi a pharhau i wneud arbedion o ran yr ynni a ddefnyddir.

Pobl yn dod i'n gweld: 2014-15

RHODDODD **88%** SGÔR
GADARNHAOL I'R SENEDD
AR ÔL EU HYMWELIAD

DROS **87,000**
O YMWELWYR
I'R PIERHEAD

TYSTYSGRIF RHAGORIAETH
TRIP ADVISOR

DROS **80,000**
O YMWELWYR
I'R SENEDD

THERE WERE **17,168**
VISITORS ON TOURS
OF THE ASSEMBLY

CYNHALIWDYD **296**
O DDIGWYDDIADAU
AR YR YSTÂD

Ein llwyddiannau cynaliadwyedd

GOSTYNGIAD O **35%** AR
YR ALLYRIADAU YNNI YN
2014-15 O GYM HARU Â 2008-09

CYRHAEDDWDYD
LEFEL 5
SAFON RHEOLI
AMGYLCHEDDOL
Y DDRAIG WERDD
AM Y SEITHFED
FLWYDDYN YN OLYNOL

RYDYM BELLACH YN AILGYLCHU
95% O'N GWASTRAFF

Rheoli Ystadau a Chyfleusterau

Mae'r Comisiwn yn rheoli ei adnoddau'n rhagweithiol drwy ddeall ei ymrwymiadau gwariant ar gyfer y blynyddoedd ariannol presennol a'r dyfodol.

Un o'r gwasanaethau allweddol yn asesu ymrwymiadau'r dyfodol yw'r tîm Rheoli Ystadau a Chyfleusterau.

Mae gan Rheoli Ystadau a Chyfleusterau raglen gynhwysfawr o waith ar gyfer y degawd nesaf sy'n cael ei hadolygu a'i diweddarau'n barhaus. Y costau dangosol ar gyfer y gwaith sydd ei angen i gynnal yr Ystâd er mwyn sicrhau ein blaenoriaethau a chyflawni ein rhwymedigaethau yw £4.15 miliwn wrth i ni ddynesu at y Pumed Cynulliad.

Adnoddau Dynol

Wrth wraidd yr agenda adnoddau dynol mae ymrwymiad i adeiladu gallu sefydliadol, er mwyn sicrhau bod gan y Cynulliad y bobl iawn yn y lle iawn ar yr adeg iawn gyda'r sgiliau iawn i ddarparu gwasanaethau seneddol o'r radd flaenaf yn erbyn cefndir o anghenion sefydliadol sy'n newid.

Yn sgil gwaith diweddar ar gynllunio capasiti nodwyd meysydd ar gyfer buddsoddi i sicrhau bod ein hadnoddau o ran pobl yn cyfateb i'n hanghenion busnes, yn enwedig y rhaglen o ddeddfwriaeth sy'n ehangu. Yn y dyfodol, byddwn yn parhau â'r gwaith hwn i lywio penderfyniadau buddsoddi ac i sicrhau bod y Bwrdd Buddsoddi ac Adnoddau yn gweithio'n strategol.

Mae'r arolygon staff yn dangos bod gan ein pobl lefelau uchel o ymgysylltu, sy'n allweddol i ddarparu gwasanaethau o safon uchel ac mae'r nifer fawr o wobrau ac anrhydeddau allanol a gafodd y Cynulliad yn dyst i hyn. Byddwn yn gweithio i gynnal a chynyddu'r lefelau ymgysylltu, gan ddefnyddio canlyniadau arolwg staff 2015 a strategaethau ymgysylltu ffurfiol ac anffurfiol eraill, megis y cyfarfodydd brecwast gyda'r Prif Weithredwr, ochr yn ochr â'n trefniadau partneriaeth gyda'r Undebau Llafur, er mwyn cynnal a gwella ymgysylltiad staff ymhellach ac adolygu a diweddarau ein polisiau a'n harferion o ran pobl yn ôl y gofyn.

Rydym wedi gwneud llawer i gryfhau ein trefniadau Rheoli Perfformiad, ac yn y flwyddyn sydd i ddod byddwn yn rhoi mwy fyth o bwyslais ar ein gwerthoedd a'r ymddygiadau a'r cymwyseddau sy'n allweddol ar gyfer llwyddiant. Wrth wneud hynny, byddwn yn gwella perfformiad ymhellach, yn mynd i'r afael â thangyflawni ac yn cyfrannu at ein hagenda dysgu a datblygu.

Nid yw gweithlu ar ei phen ei hun yn ddigon i sicrhau rhagoriaeth, a'r flaenoriaeth allweddol ar gyfer y flwyddyn i ddod yw datblygu talent a photensial ein pobl. Mae'r blaenoriaethau allweddol yn cynnwys mireinio ein rhaglen datblygu rheolwyr er mwyn sicrhau bod y rhai sy'n arwain ac yn rheoli ein pobl yn effeithiol yn eu rôl. I fynd i'r afael â'r newidiadau sydd ar ddod byddwn yn canolbwyntio ar wella ein gallu i reoli newid, gan gynnwys ein gallu i reoli prosiectau, ochr yn ochr â'r sgiliau meddalach sydd eu hangen i lwyddo i newid yn effeithiol.

Rydym wedi cynnal dau gynllun prentisiaeth yn llwyddiannus ac rydym yn bwriadu cynnal cynllun prentisiaeth ar gyfer Aelodau'r Cynulliad. Oherwydd y lefel o sgiliau arbenigol sydd eu hangen o fewn y Comisiwn, mae rhai gwasanaethau yn awr hefyd yn ystyried meithrin eu staff mewnol eu hunain er mwyn cynllunio ar gyfer olyniaeth. Am y tro cyntaf, bydd y Gwasanaethau Cyfreithiol yn cyflogi hyfforddeion yn 2016-17 a fydd yn cael hyfforddiant penodol ar gyfer gwaith cyfreithiol y Comisiwn. Bydd hyn yn help i gynllunio ar gyfer olyniaeth yn y gwasanaeth yn y dyfodol. Mae'r Gwasanaeth Ymchwil eisoes wedi defnyddio'r dull hwn yn y gorffennol yn llwyddiannus a byddwn yn cynnal cynllun hyfforddi eto yn 2016-17.

Wrth ddatblygu'r agenda Adnoddau Dynol, byddwn yn ceisio bod yn batrwm i gyflogwr eraill ac ennill cydnabyddiaeth briodol am yr arfer gorau yr ydym yn anelu ato, gan adlewyrchu ein dyhead i fod yn gyflogwr a fydd yn ddewis cyntaf pob rhan o'n cymuned.

10. Gwerth am arian

Cred y Comisiwn ei bod yn hanfodol sicrhau gwerth am arian a bod targedau sy'n ymwneud â gwerth am arian wedi bod yn rhan o'r gwaith o reoli'r gyllideb bob blwyddyn. Ym mis Mawrth 2015, daeth adroddiad archwilio mewnol i'r casgliad:

“fod gan Gomisiwn y Cynulliad ddiwylliant Gwerth am Arian wedi'i ddatblygu'n dda, sydd wedi'i sefydlu drwy'r sefydliad.”

Ein nod yw sicrhau bod pob punt a gaiff ei gwario yn cefnogi'r Cynulliad yn cynrychioli gwerth am arian ac y caiff adnoddau eu defnyddio yn y ffordd fwyaf priodol er mwyn darparu gwasanaethau effeithiol i'r Cynulliad a phobl Cymru. Mae gennym dair blaenoriaeth:

- gwella rheoli gwybodaeth er mwyn deall yn well y gweithgareddau a'r costau sy'n gysylltiedig â gwasanaethau'r Cynulliad a'r hyn sy'n llywio'r costau hynny;
- symleiddio prosesau a'r ffordd rydym yn gweithio er mwyn manteisio'n llawn ar effeithiolrwydd gwasanaethau'r Cynulliad a gwneud gwell defnydd o adnoddau; a
- gwneud defnydd llawn o'r manteision a'r arbedion costau drwy gaffael a rheoli contractau'n gadarn.

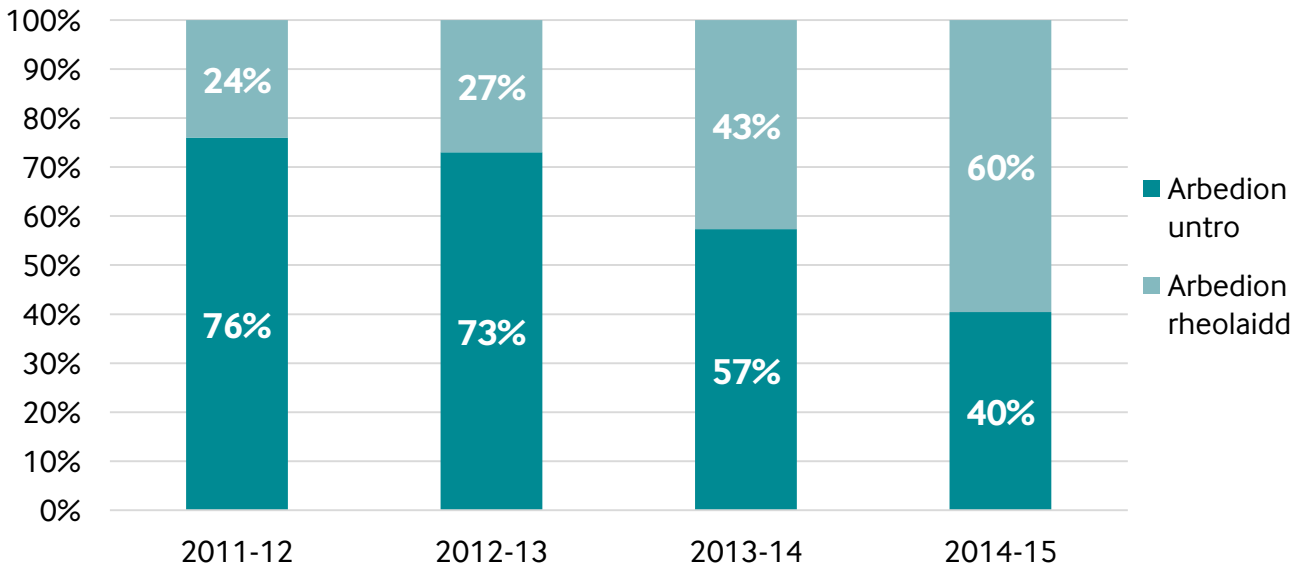
Bydd yr adolygiad effeithlonrwydd busnes a gynlluniwyd ar gyfer 2015-16 yn rhoi sicrwydd bod yr hyn yr ydym yn ei wneud yn addas at y diben ac yn gosteffeithiol. Y cam cyntaf yn dilyn yr adolygiad hwn fydd gosod targed arbedion yn benodol ar gyfer gwasanaethau a chontractau. Bydd yr adolygiad o effeithlonrwydd busnes yn cyfrannu at ddull mwy cynhwysfawr o weithredu a fydd yn atgyfnerthu'r ymrwymiad i effeithlonrwydd a rhagoriaeth ym mhob agwedd ar waith y Comisiwn, yn ogystal â darparu ystod ehangach o dystiolaeth o gyflawniadau mewn prosiectau a rhaglenni, newid busnes, darparu gwasanaeth ac o ran caffael a rheoli contractau. Bydd hyn yn cael ei gefnogi drwy flaenoriaethu buddsoddiadau a thrwy reoli costau'n gadarn yn ogystal â gwaith dilysu a meincnodi annibynnol neu allanol ychwanegol.

Er yr anogir effeithlonrwydd, mae'n bwysig nodi nad yw'r ymgyrch i welliant parhaus, o reidrwydd, yn arwain at arbedion arian parod bob amser. Rydym hefyd wedi gweld, a byddwn yn parhau i weld, arbedion drwy ryddhau adnoddau. Er enghraifft, yn 2014, dechreuwyd adolygiad o'r modd y mae Cofnod y Trafodion yn cael ei gynhyrchu. Canfuwyd bod rhannau o'r broses yn hir-sefydledig, ond o bosibl nad oeddynt yn ofynnol mwyach. Mae hyn wedi darparu opsiynau ar gyfer symleiddio sut y mae'r gwaith hwn yn cael ei wneud a fydd yn cael eu datblygu yn barod ar gyfer y Pumed Cynulliad.

Yn ogystal, byddwn yn ceisio symleiddio'r prosesau ar gyfer yr Aelodau cyn belled ag y bo modd. Hyd yma, mae hyn wedi cynnwys awtomeiddio hawliadau'r Aelodau am dreuliau a darparu dashfwrdd chwarterol i ddangos gwariant o gymharu â lwfansau.

Mae ffigur 3 isod yn dangos y mathau o arbedion sydd wedi'u gwneud, sydd wedi'u rhannu rhwng arbedion sydd â budd untro a'r rhai a fydd yn lleihau'r costau gweithredu sylfaenol yn y dyfodol. Caiff yr olaf ei wireddu trwy gaffael, ac wrth i ni symud ymlaen mae disgwyl iddynt barhau i gynhyrchu'r rhan fwyaf o'r arbedion.

Ffigur 3: Arbedion yn ôl blwyddyn ariannol

Mae cefnu ar contract gwasanaethau TGCh mawr a oedd yn cefnogi miloedd o ddefnyddwyr ag anghenion gwahanol wedi ein galluogi i fod yn llawer mwy hyblyg yn ein dewis o gynnyrch a chytundebau cynnal a chadw. Drwy wneud hyn rydym eisoes wedi sicrhau arbedion sylweddol, gan gynnwys dros £50,000 y flwyddyn ar system wrth gefn newydd a £30,000 ar weinyddion dirprwyol newydd. Mae defnyddio ein staff ein hunain hefyd wedi ein galluogi i gyflwyno newid dan reolaeth, ar gyflymder sy'n briodol ar gyfer y sefydliad. Mae hyn hefyd wedi golygu ein bod wedi uwchraddio cymwysiadau Microsoft Office heb gost ychwanegol i'r sefydliad. Byddai hynny wedi costio miloedd o dan y trefniant blaenorol.

Mae'r prosiect mawr cyntaf a gyflwynwyd o dan ein Strategaeth Cymwysiadau – gwefan y Cynulliad – wedi arwain at arbedion sylweddol o ran lletya a thrwyddedu, sef bron i £50,000 y flwyddyn.

Wrth i ni ddynesu at y Pumed Cynulliad, y gwerthoedd a'r egwyddorion allweddol a fydd yn sail i brosesau caffael a gwerth am arian cryf yw:

- Bod gyda'r gorau ac i ddarparu gwasanaeth sydd yn fodern, yn effeithlon ac yn gyfrifol yn gymdeithasol;
- Rhoi cynaliadwyedd wrth wraidd popeth a wnawn;
- Cyflwyno gwasanaethau o'r safon a ddisgwylir gan Aelodau'r Cynulliad a'r cyhoedd;
- Rhoi cyfle i gyflenwyr bychain gystadlu ar gyfer ein busnes;
- Darparu gwerth am arian, ond nid dim ond trwy brynu'r opsiwn rhataf;
- Bod yn dryloyw ac yn mabwysiadu'r safonau proffesiynol uchaf wrth ddelio â chyflenwyr; a
- Sicrhau bod ein prosesau yn rhoi sylw dyledus i gydraddoldeb.

11. Cyllideb i ariannu Penderfyniad annibynnol y Bwrdd Taliadau ar gyfer Aelodau'r Cynulliad

Bwrdd Taliadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru (y Bwrdd) yw'r corff annibynnol sy'n gyfrifol am bennu cyflogau, pensiynau a lwfansau Aelodau'r Cynulliad a'u staff.

Mae'r Bwrdd yn sicrhau bod Aelodau'r Cynulliad yn cael mynediad at arian i dalu am y costau sy'n gysylltiedig â'u rôl fel Aelodau a / neu Ddeiliaid Swyddi, gan gynnwys:

- Rhedeg swyddfa ac ymgysylltu ag etholwyr;
- Cyflogau a threuliau teithio eu staff cymorth;
- Llety preswyl yng Nghaerdydd (os yw'r Aelod yn gymwys);
- Costau teithio yr eir iddynt o reidrwydd wrth gyflawni eu dyletswyddau; a
- Cymorth i'r Grwpiau Plaid ac ymchwil polisi.

Yn ystod 2014-15 cynhaliwyd adolygiad trylwyr o'r system cyflogau a lwfansau. Bu hyn yn destun ymgynghoriad a her helaeth gan yr Aelodau a'r cyhoedd fel ei gilydd. Cyhoeddwyd y Penderfyniad terfynol ym mis Mai 2015. Mae'n gwneud rhai newidiadau sylfaenol i'r cyflog a'r lwfansau presennol ac mae'n adlewyrchu'r cynnydd yn y cyfrifoldebau yn dilyn newidiadau i'r setliad datganoli. Y prif newidiadau yw:

- Cynyddu cyflog sylfaenol Aelod Cynulliad o £54,391 y flwyddyn i £64,000 y flwyddyn a'i addasu ym mhob blwyddyn ddilynol i adlewyrchu'r newid yn Enillion Canolrifol ASHE yng Nghymru rhwng mis Mawrth a mis Mawrth y flwyddyn flaenorol.
- Lleihau'r cyflog ychwanegol sy'n daladwy i Weinidogion a rhai deiliaid swyddi eraill.
- Cynyddu cyfanswm y swm blynyddol fesul Aelod at y diben o gyflogi staff cymorth o £91,879 i £94,000.
- Lleihau costau'r cynllun Pensiwn Aelodau drwy leihau'r cyfraniad a wneir gan y Comisiwn a thrwy symud at Enillion wedi'u Hailbriso yn ôl Cyfartaledd Gyrfa yn hytrach na chynllun Cyflog Terfynol.

Mae Tabl 2 yn dangos y gyllideb i ariannu Penderfyniad y Bwrdd Taliadau ar gyfer 2016-17.

Tabl 2	2016-17
	£000
Aelodau'r Cynulliad - Costau Cyflogau a Swyddfeydd	£7,508
Staff Cymorth	£7,960
Cyfanswm	£15,468

12. Cwmpas y gyllideb

Gosodir y cyflwyniad cyllidebol hwn yn unol â Rheol Sefydlog 20.13 y Cynulliad i helpu i lunio Cynnig y Gyllideb Flynyddol sy'n ofynnol yn ôl Adran 125 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Mae'r cyflwyniad yn cynnwys gofynion Comisiwn y Cynulliad o ran adnoddau ac arian ar gyfer y flwyddyn a ddaw i ben ar 31 Mawrth 2017.

Bydd Cynnig y Gyllideb yn awdurdodi'r adnoddau net i'w defnyddio ar gyfer gwasanaethau a dibenion Gwasanaethau'r Aelodau a'r Cynulliad. Mae'r cynnig yn cynnwys uchafswm yr incwm (neu'r adnoddau cronnus) y gellir ei gadw i'w ddefnyddio ar gyfer y gwasanaethau hynny ac at y dibenion hynny yn hytrach na'i fod yn cael ei dalu i Gronfa Gyfunol Cymru. Mae hefyd yn cynnwys yr arian parod y bydd angen ei gael o'r gronfa i dalu am y cyfansymiau net a ragwelir y bydd y Comisiwn yn gorfod talu amdanynt.

Nodir y gyllideb ar gyfer Comisiwn y Cynulliad yn 2016-17, sy'n mynd i'r afael â'r gofynion hyn, isod yn Nhabl 3.

Tabl 3	£000
Adnoddau ar wahân i adnoddau cronnus i'w defnyddio gan Gomisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar gostau refeniw a chyfalaf sy'n gysylltiedig â gweinyddu a gweithredu Gwasanaethau'r Comisiwn i gefnogi Cynulliad Cenedlaethol Cymru ("y Cynulliad"); hyrwyddo'r Cynulliad gan gynnwys taliadau i'r Comisiwn Etholiadol ac eraill; taliadau mewn perthynas â'r Comisiynydd Safonau a'r Bwrdd Taliadau; unrhyw daliadau eraill sy'n ymwneud â swyddogaethau'r Cynulliad neu Gomisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru.	£36,470
Adnoddau ar wahân i adnoddau cronnus i'w defnyddio gan Gomisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru mewn perthynas â phenderfyniadau'r Bwrdd Taliadau.	£15,468
<i>Cyfanswm yr adnoddau, ar wahân i adnoddau cronnus</i>	£51,938
Gwariant a Reolir yn Flynyddol i'w ddefnyddio gan Gomisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru mewn perthynas â darparu Pensiwn Aelodau'r Cynulliad.	£1,500
Arian cronnus i'w gadw yn unol ag Adran 120(2) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 ac i'w ddefnyddio gan Gomisiwn Cynulliad Cenedlaethol Cymru;	£400
<ul style="list-style-type: none"> – O'r broses o gael gwared ar asedau sefydlog ac incwm cyfalaf arall i'w ddefnyddio i brynu neu gaffael asedau sefydlog – Incwm rhent; anrhegion; grantiau; ad-daliadau ac incwm o werthiant masnachol a gwasanaethau eraill a ddarperir i'r cyhoedd ac eraill i'w defnyddio ar gyfer costau gweinyddu'r Cynulliad. 	
Y swm a ddaw o Gronfa Gyfunol Cymru i dalu am y symiau y rhagwelir y bydd angen eu talu o fewn y flwyddyn mewn perthynas â'r gwasanaethau uchod ac at ddibenion ar wahân i dderbynebau y gellir eu cadw a TAW y gellir ei adennill	£49,538

Mae tabl 4 isod yn cysoni'r gofyniad adnodd net â'r gofyniad i dynnu arian o Gronfa Gyfunol Cymru.

Tabl 4: Gofyniad arian parod net	2016-17 £000
Gofyniad Refeniw Net yr Aelodau	£15,468
Gofyniad Refeniw Net Gwasanaethau'r Comisiwn	£36,220
Gofyniad cyfalaf net	£250
Gwariant a reolir yn flynyddol	£1,500
<i>Addasiadau</i>	
Dibrisiant	(£3,000)
Newidiadau yn y ddarpariaeth	(£1,500)
Newidiadau o ran y dyledwyr a'r credydwyr	£600
Defnydd o ddarpariaethau	
Gofyniad ariannol net i'w gymryd o Gronfa Gyfunol Cymru	£49,538

Atodiad 1: Trosolwg o'r Gyllideb

Mae Tabl 5 yn cymharu cyllideb 2015-16 ar gyfer blwyddyn olaf y Pedwerydd Cynulliad â'r gyllideb arfaethedig ar gyfer dechrau'r Pumed Cynulliad.

Tabl 5 Pennawd y Gyllideb	2015-16 Cyllideb £000	2016-17 Cyllideb £000
Cyflogau staff a chostau cysylltiedig	£18,750	£20,391
Costau adeiladau a chyfleusterau	£7,509	£7,514
Costau TGCh	£2,758	£2,614
Costau eraill	£1,266	£2,133
Costau hyfforddi a datblygu	£380	£385
Codi ymwybyddiaeth a gwella dealltwriaeth	£368	£324
Costau teithio a chynhaliaeth staff	£134	£156
Costau eraill Adnoddau Dynol	£103	£103
Costau dibrisiant ac amorteiddiad	£4,700	£3,000
Gwariant Refeniw	£35,968	£36,620
Incwm refeniw		
Gwerthiant – Siop y Cynulliad	(£15)	(£15)
Incwm rhentu adeiladau	(£90)	(£50)
Incwm amrywiol	(£195)	(£335)
Cyfanswm Incwm	(£300)	(£400)
Gwariant Cyfalaf - creu asedau sefydlog	£732	£250
Cyfanswm Adnoddau	£36,400	£36,470
Cyflogau'r Aelodau a'r costau cysylltiedig	£14,500	£15,468
Adnoddau Net	£50,900	£51,938
Gwariant sy'n gysylltiedig â'r etholiad	£500	£2,500
Costau cyllid Pensiwn yr Aelodau	£1,200	£1,500

Atodiad 2: Gwybodaeth ariannol

Meysydd gwariant yn ystod y Pedwerydd Cynulliad

	2011-12	2012-13	2013-14	2014-15	2015-16
	Gwirioneddol	Gwirioneddol	Gwirioneddol	Gwirioneddol	Cyllideb
	£000	£000	£000	£000	£000
<i>Costau adeiladau a chyfleusterau</i>					
Lesau - adeiladau	2,204	2,812	2,837	2,830	2,835
Cynnal a chadw	1,357	1,163	1,299	1,243	1,625
Gwaith a Phrosiectau Rheoli Ystadau a Chyfleusterau	359	808	635	2,293	-
Ardrethi	1,285	1,356	716	1,236	1,272
Diogelwch	581	603	573	574	600
Cyfleustodau	506	518	507	569	537
Arlwyo	323	305	306	328	320
Lesau – llungopiwyrr	127	161	134	132	150
Parcio	99	115	105	102	120
Dodrefn a gosodiadau	68	79	268	51	50
<i>Costau TGCh</i>					
Gwasanaethau TGCh ar Gontract Allanol, gan gynnwys Ffôn	2,856	2,558	2,669	1,085	498
Darlledu	433	475	578	637	490
Costau trwyddedu a chynnal a chadw	289	385	520	730	740
Prosiectau TG	147	215	795	549	770
Gwefan	176	121	117	86	130
Prynu defnyddiau traul TGCh	63	90	292	255	130

<i>Costau eraill</i>					
Treuliau	61	343	202	551	214
gweinyddol eraill					
Gwasanaethau laith ar gontract allanol	116	204	276	241	263
Argraffu, deunydd ysgrifennu a thâl postio	181	203	242	216	277
Cyngor Arbenigol ac Yswiriant	109	195	130	120	131
Cyhoeddiadau	174	110	102	104	110
Cyfrifyddu a Gwasanaeth Ariannol	126	92	77	108	25
Archwilio	82	87	128	89	93
Cynghorwyr Pwyllgorau	71	57	117	80	50
Lletygarwch	31	37	45	57	35
<i>Costau hyfforddi a datblygu</i>	194	250	384	370	380
<i>Codi ymwybyddiaeth a gwella dealltwriaeth</i>	170	178	217	286	368
<i>Costau teithio a chynhaliaeth staff</i>	92	136	128	159	134
<i>Costau eraill Adnoddau Dynol</i>	1,035	211	113	119	103
<i>Costau etholiad</i>	442	-	-	-	500
<i>Costau dibrisiant ac amorteiddiad</i>	3,781	3,942	3,734	4,008	4,700
Incwm	190	165	281	223	300

Atodiad 3: Adroddiad ar Berfformiad Corfforaethol – Cyflawniad yn erbyn Nodau Strategol

Trosolwg cryno o'r wybodaeth fanylach am Ddangosyddion Perfformiad Allweddol a geir yn Adroddiad ar Berfformiad Corfforaethol Comisiwn y Cynulliad ar gyfer Ebrill 2014 – Mawrth 2015

Rhif Grŵp KPI	Darparu Cymorth Seneddol o'r Radd Flaenaf	Ebrill 2013 – Mawrth 2014	Ebrill 2014 – Mawrth 2015	
1	Bodddhad Aelodau	 oren	 gwyrd	Dim newid i'r sgorau ar gyfer cyfarfodydd llawn a chyfarfodydd pwyllgor; cynyddodd y sgôr ar gyfer gweithio yn eu dewis iaith o 6.2 yn 2013 i 8.9 yn 2014. Cynhelir arolwg bodddhad nesaf yr Aelodau ym mis Mehefin/Gorffennaf 2015.
2	Prydlondeb a Chyflenwi Gwasanaethau	 gwyrd	 gwyrd	Perfformiad cyson uchel o ran prydlondeb. Mae targedau mwy heriol wedi'u pennu yn ddiweddar ar gyfer cyhoeddi papurau pwyllgor a thrafodion pwyllgor.
3	Datblygiad Proffesiynol	 gwyrd	 oren	Mae'r un nifer o Aelodau Cynulliad newydd a staff cymorth newydd yn cymryd rhan mewn datblygiad proffesiynol parhaus ac mae nifer y dysgwyr Cymraeg wedi cynyddu.
4	Hynt Blaenoriaethau'r Cynllun Corfforaethol	 gwyrd	 gwyrd	Ymgorffori ymhellach y cynnydd tuag at "bwyllgorau o'r radd flaenaf". Technoleg wedi'i huwchraddio yn gwella mynediad at wybodaeth a thrafodion. Arbedion a sicrhawyd drwy ddefnyddio adnoddau cyfieithu gwell.
Ymgysylltu â Phobl Cymru a Hyrwyddo Cymru				
5	Bodddhad Aelodau	-	 oren	Sgôr o 6.7. Mae hwn yn fesur newydd ac nid oes cymaryddion o'r arolygon blaenorol.
6	Ymgysylltu â'r Cynulliad	 gwyrd	 gwyrd	Mae niferoedd ymwelwyr yr un fath ac mae lefelau bodddhad ymwelwyr wedi gwella (sgorau da/bodddhaol – 90%).
7	Proffil Allanol y Cynulliad	 gwyrd	 gwyrd	Cafwyd cynnydd sylweddol o ran ymgysylltu ar y cyfryngau cymdeithasol, yn enwedig ar Twitter, YouTube a Senedd.tv.
8	Hynt Blaenoriaethau'r Cynllun Corfforaethol (gwella ymgysylltu)	 gwyrd	 gwyrd	Lefel dda o ymgysylltiad â gwaith y Cynulliad, yn enwedig o ran pobl ifanc a gwaith y pwyllgorau. Cynnydd sylweddol o ran ymgysylltu ar y cyfryngau cymdeithasol.

Rhif Grŵp KPI	Defnyddio Adnoddau'n Ddoeth	Ebrill 2013 – Mawrth 2014	Ebrill 2014 – Mawrth 2015	
9	Bodddhad Aelodau	 gwyrdd	 gwyrdd	Sgorau wedi gwella ym mhob categori gyda chynnydd sylweddol yn y sgorau TGCh.
10	Perfformiad Cyllidebol	 gwyrdd	 gwyrdd	Sefyllfa gref o ran % y tanwariant a ragwelwyd a gwariant yn erbyn proffil. Cyrhaeddwyd y targed Gwerth am Arian blynyddol yn ystod mis Rhagfyr. Rydym yn newid ffocws i ganolbwyntio ar arbedion ar gontractau a gwasanaethau.
11	Staff	 oren	 oren	Mae'r gyfradd absenoldeb salwch yn parhau'n is na chyfartaledd y sector. Mae dulliau adrodd mwy cywir yn caniatáu gwell ddealltwriaeth o resymau absenoldeb.
12	Gwasanaeth Cwsmeriaid TGCh	 oren	 oren	Roedd gostyngiad yn ein perfformiad cyffredinol ar dargedau'r cytundeb lefel gwasanaeth ar gyfer ymdrin ag achosion ac aed i'r afael â phroblemau er mwyn datrys hyn. Mae'r sgôr bodddhad cwsmeriaid yn uchel o hyd.
13	Llywodraethu	 gwyrdd	 gwyrdd	Mae taliadau'n parhau o fewn yr amser targed. Gwelliant o ran % y ceisiadau rhyddid gwybodaeth sy'n cael eu hateb ar amser (94% yn erbyn targed o 100%).
14	Cynaliadwyedd	 oren	 gwyrdd	Cyflwynwyd targed newydd ar gyfer lleihau allyriadau ynni 30% arall erbyn 2021.
15	Hynt Blaenoriaethau'r Cynllun Corfforaethol (gwneud y gorau o ystâd y Cynulliad)	 gwyrdd	 gwyrdd	Blaenoriaethau'r flaenraglen fuddsoddi a'r cynllun cynnal a chadw wedi'u cwblhau.

Allwedd:

COCH: Mae materion sylweddol yn effeithio ar y gallu i gyflawni amcanion busnes. I sicrhau eu bod yn cael eu cyflawni, mae angen newidiadau o ran amser, costau a/neu gwmpas.

OREN: Mae materion neu risgiau y mae angen mynd i'r afael â nhw. Serch hynny, mae'n bosibl y bydd modd cyflawni'n llwyddiannus heb effeithio'n sylweddol ar y gyllideb, safon gwasanaethau na dyddiadau targed.

GWYRDD: Mae'r gwaith yn cyrraedd y safonau y cytunwyd arnynt neu'n datblygu yn ôl y disgwyl. Mae pob risg sy'n hysbys yn cael ei rheoli.

Atodiad 4: Geirfa

Gwariant a Reolir yn Flynyddol

Dull o gategoreiddio gwariant a gedwir ar gyfer eitemau llai disgwyliadwy ac sy'n anos eu rheoli. Dim ond at y diben y cafodd ei neilltuo y gellir ei ddyrannu.

Fformiwla Barnett

Fformiwla a ddefnyddir i ddyrannu cyfran yn seiliedig ar y boblogaeth o'r newid mewn gwariant wedi'i gynllunio ar wasanaethau tebyg gan adrannau Llywodraeth y DU i'r deddfwrfeydd datganoledig yn yr Alban, Cymru a Gogledd Iwerddon.

Cyllideb

Mae'n pennu'r adnoddau a'r arian parod y cynigir eu defnyddio yn y flwyddyn ariannol ddilynol a'r ffigurau mynegol ar gyfer y blynyddoedd ariannol wedi hynny.

Gwariant Cyfalaf

Gwariant sydd fel arfer yn arwain at asedau sefydlog (ee adeilad, cyfarpar neu dir) y bwriedir iddynt fod o fudd i gyfnodau cyfrifo yn y dyfodol, neu wariant sy'n cynyddu capasiti, economi, effeithlonrwydd neu oes ased sefydlog sy'n bodoli eisoes."

Credydwr

Sefydliad neu unigolyn yr ydych wedi ymrwymo i'w dalu am gynnyrch neu wasanaethau a gafwyd.

Dyledwr

Sefydliad neu unigolyn sydd wedi'i ymrwymo i'ch talu am gynnyrch neu wasanaethau yr ydych wedi eu darparu iddo.

Dibrisiant

Mesur o'r defnydd neu'r gordefnydd o ased sefydlog, neu leihad yn ei oes ddefnyddiol.

Asedau sefydlog

Eitemau a brynir sydd ag oes ddisgwyliedig sy'n hwy na blwyddyn at fudd busnes, fel tir, adeiladau a chyfarpar.

Deddf Llywodraeth Cymru 2006

Deddf Senedd y DU sy'n diwygio Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac yn ei gwneud yn haws i bwerau pellach gael eu trosglwyddo iddo. Mae'r Ddeddf yn creu system lywodraethu sydd â gweithrediaeth ar wahân a ddaw o'r ddeddfwrfa ac sy'n atebol iddi.

Darpariaethau

Mae darpariaeth yn rhwymedigaeth nad oes amserlen na swm penodol iddi. Caiff cost ei chydabod yng Nghyfrif Adnoddau'r Comisiwn pan fydd rhwymedigaeth bresennol (cyfreithiol neu ddeongliadol) o ganlyniad i ddigwyddiad yn y gorffennol, pan fydd yn debygol y bydd angen trosglwyddo buddion

economaidd i setlo'r rhwymedigaeth hon, a phan ellir rhoi amcangyfrif dibynadwy o swm y rhwymedigaeth.

Termau real

Gwerth y gwariant sydd wedi'i addasu ar sail chwyddiant cyffredinol mewn prisiau. Mae'n galluogi cymariaethau o'r gwariant ar draws blynyddoedd i gael eu gwneud heb yr ystumiad a berir gan newidiadau mewn prisiau.

Costau Refeniw/Rhedeg

Y gwariant presennol ar gostau rhedeg dyddiol, fel cyflogau staff a phrynu cynnyrch treuliadwy a gwasanaethau.

Gwerth am Arian

Y broses a ddefnyddir gan sefydliad ar gyfer gwerthuso ac asesu prosesau caffael, prosiectau a phrosesau mewn modd systematig i ennyn hyder ynghylch addasrwydd, effeithiolrwydd, gochelgarwch, safon a gwerth, ac os llwyddwyd i osgoi camgymeriadau a gwastraff arall, a fernir ar gyfer y sector cyhoeddus yn ei gyfanrwydd.

Costau Amrywiol

Treuliau sy'n newid ar sail gweithgareddau'r sefydliad.

Bloc Cymru

Arian bloc grant a gyfrifir gan ddefnyddio Fformiwla Barnett, y mae'r Senedd yn pleidleisio arno i'w roi i Ysgrifennydd Gwladol Cymru ar gyfer yr arian a ddaw i Gymru.

Cronfa Gyfunol Cymru

Crëwyd gan Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006. Mae'n gyfrif banc niwtral a gedwir gan y Tâl-feistr Cyffredinol. Dyma'r cyfrif y mae'r arian y bydd Senedd y DU yn pleidleisio arno yn cael ei dalu i mewn iddo i'w ddefnyddio gan Lywodraeth Cymru, Comisiwn y Cynulliad, yr Archwilydd Cyffredinol ac Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru.

Jane Hutt AC / AM
Y Gweinidog Cyllid a Busnes y Llywodraeth
Minister for Finance and Government Business

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Ein cyf/Our ref: MB-JH-2294-15

Jocelyn Davies AM,
Chair, Finance Committee,
The National Assembly for Wales,
Cardiff Bay,
Cardiff
CF99 1NA

22nd September 2015

Dear Jocelyn,

The Welsh Government's Consolidated Annual Accounts for 2014-15 have now been audited and published on 21 September 2015. In line with my commitment to good practice and transparency I am now able to provide the Finance Committee with a written report on the 2014-15 final outturn for the Welsh Government set against spending plans approved in the Second Supplementary Budget 2014-15.

The final Ambit outturn for 2014-15 is £13.7 billion against the Welsh Government Budget of £13.9 billion. This represents a 1.5% variance against the approved budget.

The report and supporting annexes provide: a summary of expenditure by portfolio within Treasury control totals; variations compared to the budget; an explanation of significant variances; and details of amounts to be carried forward into the current year under HM Treasury's 'Budget Exchange' mechanism.

I would be happy to discuss the report if you feel that it would be beneficial.

Best wishes,
Jane

Jane Hutt AC / AM
Y Gweinidog Cyllid a Busnes y Llywodraeth
Minister for Finance and Government Business

Welsh Government

Report on Outturn 2014-15

A report from the Minister for Finance and Government Business to the Finance Committee on the audited outturn of the Welsh Government 2014-15 set against the planned expenditure contained in the Second Supplementary Budget 2014-15.

1. Introduction

1.1 This report has been produced in accordance with the protocol endorsed by the National Assembly for Wales on 21 March 2012 regarding changes to the Budget motion and their impact on the in-year Budget cycle.

1.2 As part of the protocol the Welsh Government agreed:

In line with the Welsh Government's commitment to working openly and transparently, the Welsh Government will provide a written report to the Committee on final outturn. The report would include a comparison with the spending plans set out in the last Supplementary Budget of the year and an explanation of significant variations.

1.3 This report addresses that commitment for the financial year 2014-15.

1.4 The Second Supplementary Budget for 2014-15, was approved by the National Assembly on 10 March 2015. The final outturn follows publication of the Welsh Government's Consolidated Annual Accounts on 21 September 2015. See the attached internet link:

<http://gov.wales/about/civilservice/how-we-work/facts-figures/ourfinance/welsh-government-consolidated-accounts/welsh-government-annual-accounts-2014-2015/?lang=en>

1.5 The outturn is reported on the basis of the Welsh Government budget structure in force at that time.

2. Main Expenditure Group Outturn 2014-15

2.1 The Consolidated Accounts of the Welsh Government were laid before the Assembly on 10 August 2015. These audited accounts contain a Summary of Resource Outturn against the control totals approved in the Second Supplementary Budget motion of 2014-15 (the 'Ambit').

2.2 This report provides details of outturn against the controls operated and enforced by HM Treasury. These administrative budgets are detailed in the documentation and tables which supported the Second Supplementary Budget.

<http://gov.wales/funding/budget/2nd-supplementary-budget-2014-2015/?lang=en>

Departmental Expenditure Limit (DEL) Outturn

2.3 The Welsh Government's audited DEL outturn is £15,642 million. This is an underspend against the budget as agreed in the Second Supplementary Budget of £30 million.

2.4 Included in the results is an underspend of £8.3 million against the Fiscal Resource budget (near cash revenue). There is also an underspend of £1.4 million on the Capital budget. The outturn represents an underspend of 0.06% against Fiscal Resource and 0.09% Capital. The Non Fiscal Resource budget (non cash) is underspent by £20.3 million. It is important to note that the underspend on the Non Fiscal Resource budget is ring-fenced and covers accounting adjustments (see below). It could not have been re-directed to Welsh Government spending programmes.

2.5 As in previous years, underspends of greater than 1% of departmental DEL and above a de-minimis level of £0.5 million are explained below.

There are no overspends to report on. A breakdown of the outturn by MEG is provided in Annex 1.

Fiscal Resource (Revenue)

2.6 Departmental performance in this budget classification was extremely good. Very small underspends were reported in every MEG with no MEG exceeding a 0.3% variance when measured against the Second Supplementary budget. This proves that spending within the Welsh Government revenue budget of £13.7 billion has been maximised.

Capital

2.7 Performance was also very good against the Welsh Government capital budget of £1.4 billion with underspends of less than £0.5 million reported on all MEGs.

Non Fiscal Resource (revenue non cash)

2.8 The majority of the £30 million underspend against the Welsh Government DEL relates to non cash budgets with all MEGs underspending in this classification. Non cash budgets are ring-fenced and provided for accounting estimates such as depreciation and provisions adjustments. An explanation of those underspent by 1% or more is provided in the following paragraphs.

2.9 The Health and Social Services (HSS) non cash budget reported an underspend of £6.6 million. The budget primarily funds the depreciation charges arising on the NHS estate so forecasts are sensitive to fluctuations in capital schemes progression, valuations and timing of capital additions and disposals. Slippages of major scheme completions were a factor.

2.10 The underspend of £2.3 million within the Economy, Science and Transport (EST) MEG largely related to a lower than anticipated level of capital maintenance expenditure on ancient monuments within Cadw.

2.11 An underspend of £9.7 million was reported by Education and Skills. This budget covers the estimated annual charge for the write-off of student loans. The calculated charge is generated by a statistical model developed by the UK Department for Business, Innovation and Skills. The charge is applied to the value of the student loan book. The modelling is complex and takes many social and economic factors into account and as such is difficult to forecast accurately.

2.12 The Welsh Government's Central Services and Administration MEG underspent by £1.2 million on non cash. This underspend derives from depreciation charges associated with the Welsh Government estate. The estate is subject to an independent five yearly valuation and it is difficult to forecast the outcome.

Annually Managed Expenditure (AME) Outturn

2.13 HM Treasury recognise the volatility and demand led basis of certain programmes and the resultant difficulty in estimating costs over a period of time. As a result these programme budgets are managed on an annual basis and funding cover is generally provided by them. Examples include asset impairments, student loans issued and repaid, housing revenue account subsidy and pension valuations of sponsored bodies. The Welsh Government are unable to recycle underspends against AME programmes. The main variances are explained below.

2.14 The HSS AME budget was £94.5 million underspent. The first element of the underspend is £74.2 million on impairments in the value of NHS assets. Of this, £51.6 million was as a result of a revised technical accounting treatment agreed with Wales Audit Office. The remaining £22.6 million underspend related partly to variations between interim and final District Valuer valuations, and partly to scheme timing slippages for asset completions and disposals now expected in 2015-16.

- 2.15** The second element of the HSS underspend is £19.8 million covering movements on provisions. The Welsh Risk Pool provision movement was £9.6 million below budget. The budget is based upon the most likely trend analysis of claims in the pool during the year. Actual out-turn reflects variations in the valuation, timing or probability of individual claims within the pool, which can individually be material in value. A further £10 million underspend arose in respect of potential new provisions anticipated relating to legal matters. As at 31 March 2015 it was established that provisions were not required in respect of these matters.
- 2.16** The Local Government AME underspend was £45 million. On HM Treasury's advice, officials requested budget cover of £45 million as part of the second Supplementary Budget to cover an on-going legal case. The case concerns a historical pension lump sum calculation error stemming back to 2004, before responsibility for fire service pensions was devolved to Wales. However, this litigation case had not progressed sufficiently to warrant providing for a liability in the accounts.
- 2.17** The AME variance of £9.6 million within the EST MEG arose as a result of provisions not being required in respect of potential loan guarantee arrangements and funding set aside for museum and library pension deficits not being required.
- 2.18** An underspend of £21.4 million was reported on the Education and Skills AME budget. This mainly related to the student loans budgets which are demand led and difficult to forecast. Loan issues and repayments in the year were less than anticipated.
- 2.19** The underspend of £2.9 million on the Natural Resources MEG relates to pension liabilities arising from the transfer of staff from the Environment Agency Wales to Natural Resources Wales on 1 April 2013. Active members and those eligible to be active members of the Environment

Agency Pension Fund (EAPF) retained the right to continue in the EAPF when they transferred. From April 2013 the pension liability transferred to Natural Resources Wales and we required a budget to cover any future deficit in the scheme. Whilst the budget has been included in the two years since the transfer it has not been utilised.

2.20 The Central Services and Administration MEG reported an underspend of £33.1 million. The majority of this variance related to the inclusion of a budget included in the Second Supplementary Budget for exchange rate losses on funding for future EU projects receivable in Euros. However, it was not possible to calculate a value for the potential loss due to the range of variables (future exchange rates, final claims to be received from projects etc.), the number of possible outcomes for each variable, and the unknown probability of the factors that affect these variables.

2.21 Annex 2 to this report provides a summary of outturn against Annually Managed Expenditure (AME) Budgets.

3. Budget Exchange System

3.1 In the Second Supplementary Budget for 2014-15, the Welsh Government reported Fiscal Resource DEL reserves of £60.3 million and Capital DEL reserves of £1.9 million. We planned to carry forward both these reserves along with any underspends up to the agreed caps under Budget Exchange. The caps are set at 0.6% of Resource DEL and 1.5% of Capital DEL (although financial transactions within the Capital DEL had a cap of 10% in 2014-15).

3.2 Table 1 illustrates the final reserves position. The balances to be carried forward for the Wales DEL will be £69.3 million Fiscal Resource, £13.6 million Non-Fiscal Resource and £3.3 million Capital which are within the Treasury limits.

Table 1 Carry forward resulting from Welsh Government outturn

	Fiscal Resource £m	Non Fiscal Resource £m	Capital £m
Reserves as per Second Supplementary Budget 2014-15	60.3	54.3	1.9
2014-15 Welsh Government underspends	8.3	20.3	1.4
2014-15 Assembly Commission underspend	0.1	-	-
2014-15 Public Services Ombudsman for Wales underspend	0.2	-	-
2014-15 Auditor General for Wales underspend	0.4	-	-
Balance to be carried forward to 2015-16	69.3	13.6¹	3.3
<i>Treasury Budget Exchange Limits</i>	<i>82.9</i>	<i>3.1</i>	<i>32.7²</i>

¹ In the event that the limit for Fiscal Resource DEL carry forward is not fully utilised the balance can be used to carry additional Non Fiscal Resource DEL forward up to the overall cap on the Fiscal Resource DEL.

² The capital limit is made up of £20.7m traditional and £12m financial transactions.

- 3.3** As well as the underspends reported by the Welsh Government, the balances to be carried forward take account of the outturns of the other bodies funded from the Welsh DEL i.e. the National Assembly for Wales Ombudsman, the Public Services Ombudsman for Wales and the Auditor General for Wales.
- 3.4** The adjustments to our baseline to reflect the final amount carried forward outlined above will be made later in the financial year through the UK Supplementary Estimate process and will feature in the Welsh Government's Second Supplementary Budget 2015-16.
- 3.5** Allocations from the Fiscal Resource reserve of £109.5 million were made in the First Supplementary Budget of 2015-16.

Annex 1 – Departmental Expenditure Limit (DEL) Outturn 2014-15

Main Expenditure Group	Supplementary Budget			Outturn			Underspends / Overspends (-)		
	Fiscal Resource	Non Fiscal Resource	Capital	Fiscal Resource	Non Fiscal Resource	Capital	Fiscal Resource	Non Fiscal Resource	Capital
	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m	£m
Health & Social Services	6,178.8	166.9	315.6	6,174.4	160.2	315.2	4.4	6.7	0.4
Local Government	4,570.1	0.2	22.4	4,568.7	-	22.2	1.4	0.2	0.2
Communities & Tackling Poverty	347.0	0.5	393.4	346.9	0.3	393.4	0.1	0.2	-
Economy, Science & Transport	518.9	155.0	459.8	518.1	152.7	459.5	0.8	2.3	0.3
Education & Skills	1,500.9	116.6	153.8	1,500.5	106.9	153.8	0.4	9.7	-
Natural Resources	295.6	9.7	133.0	295.2	9.7	132.8	0.4	-	0.2
Central Services & Administration	295.4	16.0	22.6	294.6	14.8	22.3	0.8	1.2	0.3
TOTAL	13,706.7	464.9	1,500.6	13,698.4	444.6	1,499.2	8.3	20.3	1.4

Annex 2 – Annually Managed Expenditure Outturn 2014-15

Main Expenditure Group	Supp Budget £m	Outturn £m	Under/ Over(-) Spend £m
Health & Social Services	188.7	94.2	94.5
Local Government	66.8	21.8	45.0
Communities & Tackling Poverty	-72.6	-72.6	-
Economy, Science & Transport	66.9	57.3	9.6
Education & Skills	309.5	288.1	21.4
Natural Resources	2.9	-	2.9
Central Services & Administration	32.3	-0.8	33.1
TOTAL	594.5	388.0	206.5

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon